

V. évf. 7. szám | 2020. szeptember

pont

újbudai
kulturális
magazin

A BÜVÉSZET AZ ÖNBIZALMAM KULCSA

Hajnóczy Soma

GOMBÓC ARTÚRT SZERETEM

Interjú a 90 éves Sajdik Ferencsel

A KULTÚRA NEM LUXUS, HANEM LÉTELEM

GAZDÁK A PINCÉBEN

Start up pályázattól az üzleti sikerig

20. ŐRMEZŐ ÜNNEPE

SZEPTEMBER 12. SZOMBAT · 10.00–22.00

Helyszín: Költők Parkja

NAGYSZÍNPAD

- 9.30 .. **FÚVÓS TÉRZENE**
WEINER LEÓ KATOLIKUS ZENEISKOLA
ÉS ZENEMŰVÉSZETI SZAKGIMNÁZIUM ZENEKARA
- 9.50 .. MEGNYITÓ
- 10.00 .. **TRAMBULIN SZÍNHÁZ:**
AZ ARANYHAL MESÉJE
- 11.30 .. **EZ KOMOLY? MELODIKA PROJECT**
CSALÁDI KONCERT
- 12.20 .. KARATE BEMUTATÓ
- 13.30 .. **SZENIOR KI MIT TUD DÍJAZOTTJAI**
- 14.00 .. **VADRÓZSÁK NÉPTÁNCGYÜTTES**
- 14.30 .. **ÜNNEPÉLYES POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ,**
FŐZŐVERSENY EREDMÉNYHIRDETÉSE
- 15.00 .. **KERÜLETI TÁNC- ÉS MŰVÉSZETI CSOPORTOK**
(FDS, MASTERS SE,
ÚJBUDAI BABSZEM TÁNCGYÜTTES)
- 16.15 .. **KISPÁRNA ZENEKAR**
- 17.45 .. **KGB - KISVÁROS**
A KÖZKEDVELT EGYKORI TV-SOROZAT
ZENÉJE ÉLŐBEN
- 19.00 .. **VASTAG CSABA**
KISZENEKAROS ÉLŐ KONCERTJE
- 20.30 .. **UTCABÁL A PEDROFONNAL**

PARK

- 10.00 .. **BOGRÁCSFŐZŐ-VERSENY**
- 11.00 .. **KEREKÍTŐ FOGLALKOZÁS**
- 15.45 .. **RINGATÓ FOGLALKOZÁS**
- 17.15 .. **SYSTEMA HARCműVÉSZETI
BEMUTATÓ**

EGÉSZ NAP

- .. ugrálóvár .. népi játszótér ..
- .. körhinta .. arcfestés ..
- .. lufihajtogatás .. csillámfestés ..
- .. Kaptár Ifjúsági Klub kreatív foglalkozásai ..
- .. kézműveskedés .. Cirmos8 Festőiskola ..
- .. gyertyaöntés .. viaszfestés ..
- .. segway és mini quad a kosárpályán ..
- .. kirakodóvásár .. büfé

VÁRJUK SZERETETTEL A CSALÁDOK APRAJÁT ÉS NAGYJÁT!
A belépés díjtalan!

Szervező: **ŐRMEZEI KÖZÖSSÉGI HÁZ**
1112 Budapest, Cirmos u. 8.
Telefon: 06-1/309 0007 · email: okh@ujbuda.hu
<https://www.facebook.com/ormezei>

Don Pepe

Főszerkesztő:
Kapin Viktória

Szerkesztőség:
**1113 Budapest,
Zsombolyai utca 5.**

Telefon: **381-1307**
e-mail:

pontmagazin@ujbuda.hu

Kiadja a Média **11 Kft.**

Ügyvezető:
Molnár Krisztina

Megjelenik
10 000 példányban

Szerkesztő: **Szabó Márta**

Újságírók:
**Bolla György, Járomi Zsuzsanna,
Kelemen Angelika,
Kovács Gabriella, Szabó Márta,
Szebeni Dóra, Tallér Edina**

Korrektor: **Paola Fernández**

Tervezőszerkesztő: **KOY**

Címlapfotó:
Matuska Timót

Képszerkesztő:
M. Horváth Orsolya

Marketingvezető:
Kelemen Angelika
Hirdetés:
Szobonya Tímea
pontmarketing@ujbuda.hu

Szerkesztőségi titkár:
Somosí Tamara

Nyomtatás:
Patria Nyomda Zrt.

Felelős vezető:
Orgován Katalin

*Az újságban megjelent
hirdetmények és hirdetések
tartalmáért a szerkesztőség
nem vállal felelősséget.*

Beköszönő

Mostanában leginkább panaszkodni kényszerülünk kollégáinkkal, és sajnos nem ok nélkül. Miközben az önkormányzatok – így az újbudai is – megfeszített erővel küzdöttek a járvány kitörése óta, hogy segítsék az embereket, elvégezték számtalan fontos feladatot az állam helyett, a kormányzat mást sem tett, mint sanyargatta azoknak a kerületeknek a lakóit, amelyeknél nem a szája íze szerint alakult a választás eredménye.

De szerencsére történnek jó dolgok is velünk. Nem is akármilyenek. Ebben a számunkban részletesen is beszámolunk arról a nagy sikerről, amit az önkormányzat elért. Egy európai uniós pályázaton másfél milliárd forintnyi támogatást nyertünk kulturális fejlesztésre. Kétszázharminc európai város közül, Magyarországon egyedül Újbuda. Hatalmas lehetőség ez nekünk – és elismerés is. Hiszen nemcsak remek pályázatot adtunk be komoly tervekkel – amelyekről még sokat fogunk beszélni –, de ez nyilvánvaló visszaigazolása annak is, amit eddig tettünk a XI. kerületben a kultúráért.

Fontos választási ígéretünk volt, hogy Újbuda a kultúra városa lesz, és a Kulturális Városközpontot minden korosztály számára hívogatóvá tesszük. És tessék, ha nem a kormány osztja a támogatási pénzeket, hanem maga az EU, akkor valóban egyenlőek az esélyek, pusztán a teljesítmény számít. Mi is megmutathatjuk, mit tudunk.

Büszke vagyok arra, hogy olyan kerületet vezethetek, ahol minden nehézség ellenére a kultúra alapvető fontosságú. Nekünk kötelességünk segíteni minden olyan kulturális kezdeményezést, amely a közösség javát szolgálja. Most nagy lehetőséget kaptunk ehhez az Európai Uniótól, és biztos vagyok benne, hogy közösen olyan programokat és intézményeket hozunk létre, amelyeknek csodájára fognak járni a világból.

S az is kiderül, hogy a támogatási pénzeket nem pártalapon kell osztogatni, hanem annak, aki a lehető legjobban fel tudja használni – az Európai Unió most ebben is példát mutat nekünk. Szóval, van remény.

DR. LÁSZLÓ IMRE
POLGÁRMESTER

metszéspont

5..... A bűvészet
az önbizalmam kulcsa

10..... **IRÁNYTŰ**

12..... A kultúra nem luxus,
HANEM LÉTELEM

14..... **KÖZÖSSÉGI HÁZAK**
ajánlója

16..... **A PESTEXT**
újraindít

18..... Otthon
A KÖNYVEKBEN

19..... **IRODALMI SZALON #113, #114**

forráspont

20..... Erős évaddal ünnepel
A SZKÉNÉ

22..... **GOMBÓC ARTÚRT SZERETEM,**
gömbölyűt jó rajzolni

csúcspont

30..... **CORVIN** a Tranzitban

32..... Vissza
AZ ALAPANYAGHOZ

36..... **KLIKKJEINK** tükrében

40..... Megváltás vagy félelem?
– **A TANÉVKEZDÉS LELKI OLDALA**

42..... Gazdák **A PINCÉBEN**

46..... **KÁVÉ** felsőfokon

48..... **VELENCE** hetvenhetedszer

50..... Csak azért is **KÖNYVHÉT**

A bűvészet az önbizalmam kulcsa

FIATALON ELVARÁZSOLT KISGYEREK VOLT. CSENDES
ÉS VISSZAFOGOTT. A BŰVÉSZET KINYITOTTA ELŐTTE A VILÁGOT,
ÉS SEGÍTETT ÖNMAGÁRA TALÁLNI. MA MÁR Ő VARÁZSOLJA EL
KÖZÖNSÉGÉT LÉLEGZETELÁLLÍTÓ PRODUKCIÓIVAL.
A KÉTSZERES VILÁGBAJNOK BŰVÉSZ, HAJNÓCZY SOMÁVAL
KOVÁCS GABRIELLA BESZÉLGETETT.

Hajnóczy Soma

Jól ismered a XI. kerületet, itt nőttél fel, gondolom, gyakran sétáltál el a Bartók Béla úti legendás Figaró Bűvészbolt előtt...

Persze. Nagyon sok magyar bűvész kezdte a karrierjét a Figaró Bűvészboltban. Emblematikus hely, már 1969 óta működik. A pályám kezdeti alakulásában abszolút meghatározó volt, igazi „antré” a bűvészvilágba. Sokszor voltunk ott nagymamámmal gyerekkoromban.

Mi vonzott ebben a világban?

Iszonyú kíváncsi voltam arra, hogyan lehet a fizika határait átlépni, és tudtam, hogy a bűvészet pont ennek az illúzióját kelti. Mikor láttam egy trükköt, amelyről nem tudtam, hogyan működik, nem hagytam nyugodni a dolog. Később aztán minél több trükk megoldását tudtam, annál többre voltam kíváncsi.

Olyan kisfiú voltál, aki mindent szétszerelt és szétszedett apró darabokra?

Anyukám szerint mindig fél méterrel a föld felett éltem a saját kis világomban. Nagyon zárkózott kisrác voltam, harmadikos koromban megválasztottak az osztály legcsendesebb és leginkább visszahúzódó gyerekének. A bűvészet volt az, ami megnyitott, kiráncigált ebből. Megerősítette a kommunikációs készségeimet, sőt, a társaság központi figurájává tett,

vagyis ez volt az egyre erősödő önbizalmam kulcsa.

2009-ben gyökeresen megváltozott az életed, amikor a bűvész világbajnokságon egyéniben és összetett versenyben is világbajnok lettél. Mindössze 24 éves voltál. Ez mennyire volt benne a pakliban, érezted, hogy a hobbid egyszer majd túlszárnyalja az elképzeléseidet?

Nem gondoltam, hogy „várászlásból” színvonalasan meg lehet élni. Volt egy erős családi mintám: gyerekkoromban nagyon szegények voltunk, ebből akartam kitörni. Azt gondoltam, hogy az általam ideálisnak tartott életforma elsősorban hagyományos munkákkal érhető el. A Budapesti Műszaki Egyetemen tanultam, kontrollerként végeztem. Úgy terveztem, hogy idővel pénzügyi vonalon helyezkedem el, de az egyetem végére nagyon beindult a nemzetközi versenykarrierem. Ez oda vezetett, hogy a diplomázás évében megnyertem a bűvészet olimpiájaként is emlegetett, háromévente megrendezett bűvész világbajnokságot.

Azt olvastam, hogy a versenyt valóságos lelki terrorként élted meg, több millióan nézték Kínában, és elképesztően nagy volt a tét.

Igen, ez olyan szintű megterhelés volt, amit igazából nem lehet szavakba önteni. Egy héten keresztül folyamatos sírás közeli állapotban éltem, a stressz miatt iszonyú volt a nyomás. Kilenc évig készültem a megmérettetésre, egy mindössze kilenc és fél perces produkcióval, amellyel csak egyszer lehetett bizonyítani. Valójában ez kőkemény háború volt, amelyben emberi sorsok, életek dőltek el és változtak meg.

Végül is mivel rukkoltál elő?

Mi állt akkoriban a legközelebb hozzád?

Egy zenés karakterszámmal nyertem, üzletembert alakítottam a kezemben mobiltelefonokkal, pénzekkel, aktatáskával, újsággal. Vagyis olyan hétköznapi tárgyakkal történtek a „csodák”, amelyek mindenki számára ismerősek. Igyekeztem valami teljesen újat

MINÉL TÖBB TRÜKK MEGOLDÁSÁT TUDTAM, ANNÁL TÖBBRE VOLTAM KÍVÁNCSI

mutatni a szakmának. Precízen kidolgoztam minden mozzanatot, a műsort egyedi zenével és hangeffektekkel öltöztettem fel. A muzikalitás mellett a humor is nagyon fontos szerepet játszott, szerethető viccekkel, közhelyek nélkül mutattam be egy technikailag igen nehéz szórakoztató műsorszámot.

Hogyan lehet trenírozni egy bűvész világbajnokságra?

A felkészülésemnek két része volt: szakmai és lelki. Napi hat-nyolc óra gyakorlás, sokszor véresek voltak az ujjaim a nap végén. Az életemben minden más háttérbe szorult, ez volt a középpontban. A legfontosabb viszont az volt, hogy el tudjam hinni magamról, világbajnok lehetek, mert tudtam: ha nem hiszem el, nem is leszek az. Így minden héten kétszer, amikor úszni voltam, miközben róttam a hosszokat, azt ismételttem magamban, hogy: I'am the new world champion of magic. Próbáltam elhinni magamról, hogy feljuthatok a csúcsra, és ennek a mentális kondicionálásnak meg is lett az eredménye.

Említted a zenét és a humort. Volt egy előadásod a Győri Filharmonikusokkal, a bűvészetet és a klasszikus muzsikát kapcsoltad össze egyedülálló módon. Közben stand-up bűvész is lettél, elkezdtél fellépni a Dumasziínházban és a Showder Klubban. Ez hogyan alakult így?

Hét évig zongoráztam, doboltam, megtanultam beatboxolni, gitározni, másfél éve pedig beiratkoztam egy énekiskolába is. A zene mindig aktív részét képezte az életemnek, és „hál' istennek” ezt a bűvészetben is ki tudom használni. Volt már, hogy rappeltem a színpadon,

Fotó: Matuska Timót

most egy musicallel készülünk a következő Illúzió Mesterei című előadásra (a magyar és a nemzetközi bűvészvilág új generációját bemutató produkció, amelyet Hajnóczy Soma és társa, Kelle Botond 2015 óta szervez – *a szerk.*). A Szimfonikus bűvészestre több szerzeményt is írtam, amelyben a zenekar, a zene és a köztem lévő szerves együttműködés volt a legfontosabb. Hol egy távirányítóval tekertem bele az élő zenébe, hol elszakítottam egy kottát, és hirtelen minden elcsendesedett, megszakadt. Állandóan kísérletezem. Ha „csak” szárazon a bűvészettel foglalkoznék, akkor azt hamar megunnám vagy kiégnék. Nagyon jó, hogy tudok más művészeti formákkal is dolgozni, ilyen a zene vagy a stand-up.

Tudatos döntés volt részedről, hogy kicsit komikus is leszel? Volt egy terved, hogy te leszel a „standupos” bűvész?

Nem tudatos döntés volt. Már egészen korán, a 2000-es évek elején, amikor itthon még sem Dumaszház, sem Showder Klub nem volt, a bűvészkedés közben folyamatosan „standupoltam”, humoros kommentekkel, történetekkel szórakoztattam a közönséget. Mindig is sokat építettem a helyzetkomikumra és az interakcióra. Talán ennek köszönhető, hogy később a Showder Klub állandó szereplője lettem, a Dumaszházban pedig önálló estem fut. Az van,

hogy a bűvészetben iszonyú magabiztos vagyok...

...a stand-up pedig új terület. Igen, picit sikamlósabb terület, ami teljesen karakterazonos velem, de ebben még van mit tanulnom. Új szint hozott az életembe, az előadásaim során jó kis inspiráló feszültségben vagyok, amire szükségem van.

Úgy tűnik, hogy mindig szükséged van valami másra, nem nagyon bírod a rutint...

Nem, sajnos nem bírom. Próbáltam többször rendszeres dolgok közé beszorítani magam, hogy kicsit hagyományosabb életem legyen, aztán egy ponton mindig el kellett fogadjam, hogy ez nem én vagyok.

Mennyire megszokott a bűvészvilágban, hogy valaki ennyire kommunikatív és muzikális egyszerre?

A filharmonikusokkal közös előadásom valóban egyedi volt, más rajtam kívül nem nagyon készített hasonló produkciót. A humort gyakran próbálják használni a bűvészek, mindenki igyekszik szórakoztató lenni, ám a legtöbben a helyzeteket konzerv ötletekkel oldják meg. Sokszor ugyanazokat a vicceket halljuk. Nyilván voltam én is így, de az utóbbi tíz évben igyekszem a saját poénjaimat elmondani, eredeti lenni, nemcsak a bűvészet, hanem a humor területén is.

Sokszínű színpadi előadó vagy, Magyarországon téged ismernek a legtöbben a szakmából. Nyilván a műfajt népszerűsítő Illúziók Mesterei sorozattal sokat is teszel ezért. De van egy olyan érzésem, hogy Magyarország még nem bűvész nagyhatalom. Úgy sejtem, sokan elakadtak Rodolfónál...

Az idősebb generáció még emlékszik Rodolfóra, de a fiataloknál abszolút nincs meg az ő személye. A mai huszonévesek már másban gondolkoznak, az interneten a legfrissebb előadókat követik. A YouTube, a TikTok, az Instagram oldalain számtalan lélegzetelállító trükk látható. A világháló elhozta a hétköznapi embereknek az újhullámos bűvészvilágot. Gondoljunk csak Dynamóra (angol bűvész illuzionista, trükkjeit, mutatványait utcán és rendezvényeken rögtönözve is képes bemutatni – *a szerk.*), akinek a Varázslat a világ körül című, 2012-ben készült műsora óriási siker volt, és hihetetlenül népszerűvé tette a műfajt. Úgy látom, egyre jobb a bűvészet – mint szórakoztató előadó-művészeti műfaj – megítélése, pont azért, mert globalizált világban élünk, és manapság azonnal nagyon sok rajongóhoz juthatnak el minőségi produkciók. Én itthon azon vagyok, hogy ezt a modern bűvészetet, amely ma már összművészet, minél több emberrel megoszthassam.

KONCERT

Péterfy Bori & LOVE BAND

Eredetileg a szezonnyitó, tavaszi Péterfy Bori & Love Band-koncert lett volna ez, de a járvány-helyzet okán a program elmaradt. Bízunk abban, hogy szeptember 18-án, biztonságos feltételekkel, végre találkozhatunk a csapattal a Kobuciban. Addig is lehetőség van új dalok hallgatására: **„Amikor bezárt a világ, mi csináltunk egy lemezt”.** Az énekesnő és bandája a karantén alatt csodálatos anyagot rakott össze a 12 dalt tartalmazó Szikra albumon.

SZÍNHÁZ

Isteni végjáték

Isten eljön hozzánk, mert nagyon sok mondanivalója van. Megosztja gondolatait az elmúlt néhány tízezer év történeteiről és tapasztalatairól, válaszol az időközben felmerült kérdésekre és bemutatja a projekt fejlesztésének további lépcsőit. David Javerbaum tizenháromszoros Emmy-díjas szövegíró, producer, a Daily Show, az Agymenők, a Kominsky-módszer és a Disjointed-sorozatok forgatókönyv-írójának darabja a Broadway-n Jim Parsons főszereplésével aratott nagy sikert. **Az Átriumban szeptember 11-étől látható előadásban Alföldi Róbert lesz az Isten.**

1984

Vajon kilátunk a véleménybuborékából, ami körülvesz minket? Vagy csak képzelünk valamit a külvilágról, és azért találjuk szörnyűnek? És a szörnyű külvilággal szembeni harcunk közben nem válunk-e mi is szörnyetegekké? Az 1984 főhőse szemszögéből látjuk az abszolút hatalommal bíró Nagy Testvért, a teljes körű ellenőrzést fenntartó Belső Pártot és az agressziót tömeges áhítattá emelő Gyűlölet Két Percét. De vajon a világ ilyen, vagy csak egy magányos középkorú férfi, Winston Smith észleli így? Mennyiben változtat mindezen a fiatal lánnyal, Juliával való tiltott szerelmi viszony és a titokzatos O'Briennel kialakuló szellemi szövetség?

George Orwell 1948-ban írta meg disztópiáját, amelyet akkor a 36 évvel későbbi jövőbe helyezett. 2020-ban, a darab bemutatásakor pont ennyivel vagyunk a regény fiktív dátuma után. A világ sokat változott '48-hoz és '84-hez képest is, kétféle távolságból, a jelenkor nézőpontjából közelítünk a maig érvényes műhöz. **A kultikus regényből Mikó Csaba írta az Örkeny Színház Stúdióban színpadra kerülő darabot, amelyet Widder Kristóf rendezésében, Bajomi Nagy György, Zsigmond Emőke és Mácsai Pál előadásában láthatunk.**

FILM

FESTIVÁLROL fesztiválra

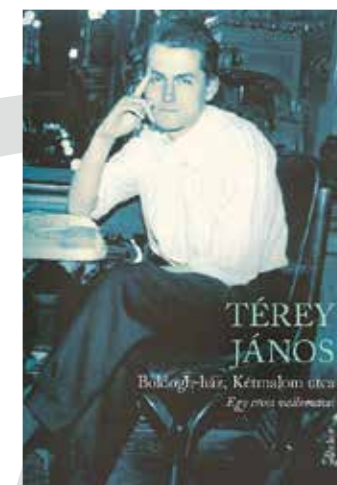
Horvát Lili második nagyjátékfilmje, a Felkészülés meghatározatlan ideig tartó együttlétre először a velencei filmfesztiválon lesz látható szeptember elején (versenyprogramon kívül), ezután mutatják be a Torontói Nemzetközi Filmfesztiválon. Alkotásában a valóság és képzelet csúszik össze egy szerelmes nő fejében. A Karlovy Vary-i filmfesztivál East of the West díjával és számos

további rangos nemzetközi fesztiváldíjjal jutalmazott Szerdai gyerek rendezőjének új filmje a romantikus dráma és a pszichothriller műfaji elemeinek ötvöztetésével meséli el egy nagy szerelem történetét. Főhősét, az Amerikából hazatérő idegsebésznőt Stork Natasa alakítja, további fontos szerepeket játszik Bodó Viktor és Vilmányi Benett.

Boldogh-ház, Kétmalom utca

„Az a kérdés, hajlandó vagy-e lemenni az őseidért a kútba, vagy sem, és kibírod-e, amit felhozol” – írta emlékiratában Térey János. A halála előtti években ezen dolgozott, közölt is belőle néhány fejezetet Egy cívis vallomásai alcímmel, azt azonban senki sem sejtette, hogy terjedelmes részével elkészült. A Boldogh-ház, Kétmalom utca című memoárt befejezni már nem tudta, de a mű egész struktúráját kidolgozta. A kötetről Sárközy Bence, a Jelenkor Kiadó igazgatója beszélget Szirák Péter irodalomtörténésszel szeptember 19-én este, a New York Kávéházban. A könyvbemutató helyszíne nem véletlen: Térey itt évekig törzsvendég volt, a borító is egy ottani pillanatot elevenít fel.

KÖNYV

A kultúra nem luxus, HANEM LÉTELEM

INNOVATÍV KULTURÁLIS ÉS KREATÍV SZOLGÁLTATÁSOK LÉTREHOZÁSÁRA ÍRT KI PÁLYÁZATOT TAVALY AZ EURÓPAI UNIÓ. A GYŐZTESEK KÖZÖTT VAN ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA A CUP 4 CREATIVITYVEL, VAGYIS EGY ÚJ, A TECHNOLÓGIÁT ÉS A MŰVÉSZETEKET KÖZEL HOZÓ KÖZÖSSÉGI TÉR, VALAMINT EGY ONLINE KULTURÁLIS PLATFORM TERVÉVEL. *A RÉSZLETEKRŐL BARABÁS RICHÁRD, ÚJBUDA KULTÚRÁÉRT FELELŐS ALPOLGÁRMESTERE SZÁMOLT BE TALLÉR EDINÁNAK.*

A nyertes uniós pályázat egy kulturális innovációs projekt. Milyen célt szolgál ez a tervezet és kik a „haszonélvezői”?

A digitális elmagányosodás egyre inkább jellemző napjainkra, legtöbbször csak csetelünk beszélgetések helyett. Látszólag folytonos kommunikáció van köztünk, de igazából nagyon kevés minőségi, alkotó időt töltünk együtt. Az a célunk, hogy projektünkkel serkenteni tudjuk az igényt erre, és ezzel együtt erősödjének a közösségeink. Hiszek abban, hogy partnere-

inkkel és az újbudaikkal három év alatt olyan eredményeket érünk el, amelyek nemcsak a kerületben élőknek és nemcsak Budapestnek, hanem egész Európának büszkeségei lehetnek.

Mi jön létre a támogatás segítségével Újbudán?

A hároméves fejlesztés során egy Art & Tech Központ épül fel az interaktív alkotás és kultúrafogyasztás előmozdítására, az önkormányzat tulajdonában lévő Bercsényi út 10. alatti ingatlanban. Online kreatív tereket alakítunk ki, amelyek elősegítik és támogatják a kultúrafogyasztást. Tervezünk tájékoztató és kiegészítő információkat nyújtó weboldalt, illetve mobilapplikációkat is azzal a céllal, hogy ösztönözzük és segítsük az itt élő embereket abban, hogy kreativitásuk segítségével, a művészet, a kultúra által egymásra találjanak. A 21. század egyik „népbetegségévé” válhat a digitális elmagányosodás. Mi ezzel a projekttel ez ellen dolgozunk. Hiszünk abban,

hogy a kultúra nem luxus, hanem alapvető, a minőségi élethez szükséges lételem. A pályázatnak köszönhetően lehetőség nyílik arra, hogy felújítsunk néhány önkormányzati tulajdonú szuterént és pincét, amelyekben már most is jelentős kreatív munka folyik. Szerepel a terveink között, hogy „kreatív sarkokat” alakítsunk ki néhány kerületi vállalatnál, ahol a munkatársak kapcsolódhatnak ki minőségi kulturális programokkal. Újbuda lakói tehát azt láthatják majd, hogy megújulnak ingatlanjaink, az Art & Tech Központban pedig nemcsak találkozik majd egymással a 21. századi művészet és technológia, de az oda betérők ki is próbálhatják magukat benne, aktív résztvevők, nem csak szemlélők lehetnek. Megújulnak kulturális műhelyeink, amelyekben jelenleg is dolgoznak azok a festők, akik partnerségi viszonyban vannak az önkormányzattal, velük például lehet majd műhelymunkán is részt venni. Ezek mellett létre szeretnénk hozni egy olyan platformot, online felületet, amelyen elsőként az újbudaiak, de reményeink szerint később bármelyik budapesti is megtalálhatja partnereit a közösen létre-

Az Európai Unió Urban Innovative Actions (Innovatív Városfejlesztési Tevékenységek) című felhívására készített és nyújtott be Újbuda Önkormányzata pályázatot tavaly novemberben, és csaknem 230 város közül került be a győztes tizenegybe. A kerület a Cup 4 Creativity című projekttel 4,3 millió euró (1,53 milliárd forint) támogatást nyert el egy online kulturális közösség létrehozására.

metszéspont

hozott programokban. A projekt célja leginkább ugyanis az, hogy az elmagányosodott emberek újra egymásra találjanak.

Kik az önkormányzat partnerei a projektben?

A fő pályázó Újbuda Önkormányzata, de tizenkét partnerrel vágtunk neki ennek a vállalkozásnak. Ebből kettő önkormányzati cég: az egyik a Smart11, amely az informatikai fejlesztésekért felel, a másik pedig a KözPont Újbudai Kulturális Kft., amelyet jól ismernek az újbudaiak, hiszen a kerület kulturális életét fogja össze a közösségi házaktól, kisebb közösségektől kezdve nagyobb fesztiválok rendezéséig vagy a B32 működtetéséig. Emellett számos olyan partnerrel dolgozunk együtt, aki már az elmúlt években is jelentős eredményeket tudott felmutatni a kerületben. Úgy gondolom, olyan ütőképes csapat állt itt össze, amely be fogja bizonyítani, hogy egy lokális összefogásból nagyon erős nemzetközi projektet lehet újtárra indítani. 2020-ra valószínűleg kevesen gondolnak majd úgy vissza, mint egy könnyű, eredményekkel teli évré. A kerület életében ez a pályázat kicsit felülírta a sok nehézséget. Kemény időszak ez a mostani, vírusveszély, elvonások, lemondások jellemzik. Húzós hónapok állnak mögöttünk, de mi itt, Újbudán közös sikerként könyvelhetjük el ezt a tényleg nagyon komoly lehetőséget.

Varázsszőnyeg Mesevásárnap – JANCSI ÉS JULISKA

2020. szeptember 13. 10 óra
Gazdagréti Községi Ház
1118 Budapest, Törökugrató utca 9.

R. Takács Róbert, a Mesekocsi Színház alapítója 1991 óta foglalkozik hivatásszerűen gyermekek és családok szórakoztatásával. A társulat előadásai letisztultak, klasszikusak, érthetőek és vidámak, hiszen fontosnak tartják, hogy a mondanivalót, a tanulságot megértsék a gyerekek. A mesék színpadra állításakor figyelnek arra, hogy az eredetileg félelmetes szereplők náluk inkább viccesek legyenek. A végén a rossz elnyeri méltó büntetését, de ha megígéri, hogy megjavul, akkor megbocsátást nyer, és „tiszteltbeli jó” lehet.

NŐI SAROK – Kulcs egymáshoz

2020. szeptember 21. 18.30
Albertfalvi Községi Ház
1116 Budapest,
Gyékényes utca 45–47.

Hogyan ne értsük félre egymást, azaz hogyan értsük meg egymást? Hogyan kezeljük konfliktusainkat, és hogyan kommunikáljunk egymással nehéz helyzetekben? Az erőszakmentes kommunikáció alkalmazásához ad segítséget Znamenák Rita párkapcsolati tréner. Mert fontos, hogy jól el tudjuk mondani a másik embernek, mi zajlik bennünk, mit gondolunk és mit szeretnénk, meg tudjuk védeni magunkat, ha agresszíven beszélnek velünk. Megtanuljunk odafigyelni beszélgetőtársunkra, tudjuk kezelni indulatainkat, merjünk változni, alkalmazkodni, adott esetben határozott döntéseket hozni.

A NUMIZMATIKA, avagy a pénztudomány rejtelsei

2020. szeptember 15. 18 óra
Albertfalvi Községi Ház
1116 Budapest, Gyékényes utca 45–47.

A numizmatika pénzzel és pénztörténnel foglalkozó segédtudomány. Az előadás bemutatja a fém pénzek jellemzőit, megtudhatjuk, mi a különbség a kereskedelmi és az emlékérmék között, milyen különleges adatok szerepelnek a japán, a kínai, az izraeli pénzekben, illetve az arab országokéin. Az egyes földrészek jellegzetes érmekibocsátásain keresztül megismerhetjük a világ gazdasági földrajzát, az országok történelmét, egyes korszakok címereit, sőt, a számok nevét is rengeteg nyelven.

metszéspon

FRANCIA SZÍNEK nyolc húron

2020. szeptember 11. 18 óra
Kelenvölgyi Községi Ház és Könyvtár
1116 Budapest, Kardhegy utca 2.

Kiss Enikő és Kónya Attila a Zeneakadémia első évfolyama óta játszanak együtt különböző formációkban, több mint hét éve. Jelenleg mindketten az Anima Musicae kamarazenekeze művészei. A műsorban Breval, Milhaud, Honegger és Ravel művei hangzanak fel. Jean-Baptiste Breval a 18–19.

század kiemelkedő csellistája volt, duójában a csellósólam különösen virtuóz, sokszor a hegedűsólam magasságába tör, ekkor a hegedű a basszus szerepe. Milhaud és Honegger egyaránt hegedűsként kezdték pályájukat, így mindkét alkotás vonós hangszerhez értő kezeket dicsér. Ravel Claude Debussy

emlékének ajánlotta nem sokkal az I. világháború után írt mozgalmas, sokszínű művét, amely maximálisan kihasználja a két hangszer adottságait. Az előadás a Köszönjük, Magyarország! program részeként valósul meg. A belépés ingyenes.

Cirmos8 FESTŐISKOLA ŐRMEZŐN

2020. szeptember 16. szerda 17.30–19.30
Őrmezei Községi Ház
1112 Budapest, Cirmos utca 8.

Toszkán városok ÉS AZ ITÁLIAI RENEZÁNSZ

2020. szeptember 18. 18 óra
Őrmezei Községi Ház
1112 Budapest, Cirmos utca 8.

Siena, Pisa és a Mediciek legendás városa, Firenze történelmi építményei reneszánsz hangulatot ébresztenek. Dévényi Dömötör fotói nemcsak a toszkán városok ikonikus épületeit mutatják be, hanem a mögöttük rejlő részletek szépségét is. A fotók élnek, mesélnek, lelepleznek, nosztalgiát keltenek azokban, akik már jártak ezen a vidéken, és talán vágytak azokban, akik még nem. A kiállítást megnyitja Vermeš Mária (60+ Fotókör).

a maga tempójában foglalkozik a festőiskola vezetője. Az ismeretanyagok és az órák egymásra épülnek, így főként azok jelentkezését várják, akik a tanfolyam rendszeres látogatói szeretnének lenni.

A, PesText UJRAINDÍT

Kollár Árpád,
a PesText
igazgatója

A magyar irodalmi élet „reseteli” magát, és ismét városokat, országokat köt össze a pandémia után szeptemberben. A PesText mindig egy-egy aktuális hívószó köré szervezi fesztiválját, idén azonban a koronavírus áthúzta a terveket, így a világirodalmi esemény egy világiárvány közepette formálódott.

FÓKUSZBAN A NYITÁS

– Szépirodalmi pályázatunkat a korlátozások feloldozásának időszakában írtuk ki, ezért magától értetődő volt, hogy a nyitás lesz a fókuszában. Mi nyomtunk egy hatalmas resetet a szervezés során, és szerencsére az írók is alaposan megnyomták a gombokat – nyilatkozta Kollár Árpád, a PesText igazgatója. A szervező, a Magyar Irodalmi Jogvédő és Jogkezelő Egyesület (MISZJE) most arra kereste

IDÉN MÁSODIK ALKALOMMAL KERÜL A VILÁG-IRODALOM A FÓKUSZBA A PESTEXT NEMZETKÖZI IRODALMI FESZTIVÁLON. A B32 GALÉRIA NEVES ILLUSZTRÁTOROK KIÁLLÍTÁSÁVAL KAPCSOLÓDIK A PROGRAMSOROZATHOZ.

a választ: „Mi történik akkor, ha megnyomjuk a resetgombot, és a rendszer leáll, majd újraindul? Mi történik a társadalommal, a mindennapokkal, a kapcsolatokkal, a világ megszokott működésével?” A tavalyinál kétszer több, 437 pályázatból választotta ki a szakmai zsűri, azaz Nádasdy Ádám nyelvész, költő, író, műfordító, Terék Anna költő, valamint Hász Róbert, a Tiszatáj főszerkesztője a legjobb tizenkettőt, közülük kerül ki majd a fődíjas. A közönségdíj nyerteséről az esemény közösségi oldalán zajló szavazás dönt.

SZTÁRSZERZŐK KÜLFÖLDRŐL ÉS ITTHONRÓL

A fesztivál idén Borisz Akunyin, a grúz származású orosz író, irodalomtörténész mellett számos kelet-közép-európai szerzőt is vendégül lát. Akunyint a Fandorin-sorozatról ismerik legjobban, a rejtélyes nyomozó kalandjait bemutató, több szálon futó regényei gyakran történelmi időkbe vezetnek vissza az olvasót. Legfrissebb munkája, A tüzes pecsét – amely tavaly a Helikon Kiadó gondozásában jelent meg – az orosz birodalom intrikáitól és nagyhatalmi csatározásaitól sem mentes díszletei között játszódik.

metszéspont

**PESTEXT
NEMZETKÖZI
IRODALMI FESZTIVÁL**
Szeptember 22–26.
B32, Karinthy Szalon, A38,
PIM, Három holló

Borisz
Akunyin

Ivana
Bodrozic

Tamás
Zsuzsa

Oravec
Imre

Akunyin mellett itt lesz a népszerű cseh író, Alena Mornstajnova, akinek Hana című regénye végre magyarul is megjelenik. A Hana hétköznapi emberek drámai élettörténete tízfuszjárványról, holokausztról és szerelemről; a könyv igazi blockbust Csehországban, már 250 ezer eladott példány fölött jár.

Ivana Bodrozic horvát író, költő is ellátogat a PesTextre. 2019-ben megjelent regénye, a Hotel Zagorje az egyik legjelentősebb szépirodalmi alkotás a szerb–horvát háborúról. Sokan várják a montenegrói Nikolaidisz is, akivel dedikálással egybekötött könyvbemutatóján lehet majd találkozni. A Gondolat Kiadó idén jelentette meg A magyar mondat/Homo Sucker. Az apokaliptikus poétikája című könyvét, amely egy valóban hosszú, hömpölygő mondatokból álló visszaemlékezés mellett magába foglalja 2011-ben megjelent gyilkos humorú, a messianisztikus mozgalmak történetéről szóló esszékötetét is. A hazai irodalom jelesei szintén megjelennek a fesztiválon, így a Kossuth-díjas Oravec Imre

költő, műfordító, valamint a fiatal Tamás Zsuzsa költő, meseíró, aki 2014-ben az Év Gyermekkönyve díjat kapta Macskakirálylány című regényéért.

WORKSHOP, POP-UP, POKET

A jól bevált helyszín mellett (A38 Hajó, Petőfi Irodalmi Múzeum), a Három Hollóban, a B32 Galériában és a Karinthy Szalonban is számos rendezvény várja az érdeklődőket. Kortárs európai könyvillusztrátorok kiállítása nyílik szeptember 21-én a B32 Galéria előcsarnokában. A tárlaton többek között az Andersen-díjas bécsi Lisbeth Zwenger egyedi grafikái és Catarina Sobral Bologna nagydíjas művei is szerepelnek. Lisbeth Zwenger munkáit a Naphegy Kiadó Biblia – A legszebb történetek gyerekeknek című könyvében láthatta legutóbb a magyar közönség, míg a Lisszabonban élő Catarina Sobral sokan animációs filmjeiről és határozott színekkel rajzolt, többnyire kétdimenziós figuráiról ismerhetik. Az alkotók más neves grafikusokkal, képregényrajzolókkal, illusztrátorokkal (Jörg Mühle, Petr Socha, Marie Štumpfová) együtt workshopokon is tanítják majd a műfaj fogásait a kultúrtérben és a Karinthy Szalonban.

A dialógust egy újabb unikális Poket zsebkönyvvel is színesítik a szervezők. A tavalyi nagy siker, Piotr Szwec Pusztulás című regénye után most Andrzej Stasiuk Hogyan lettem író – Kísérlet szellemi önéletrázra című műve jelenik meg a sorozatban. A regény Kerouac kultikus Útonjának kelet-közép-európai változata, katonai történetekkel, koncertekkel, alkohollal és némi dezertálással kiegészítve.

L. KOVÁCS GABRIELLA

Otthon A KÖNYVEKBEN

Otthonkeresés

TOMPA ANDREA: HAZA

A Haza főhőse az első lapokon éppen várakozik – volt osztálytársát és egy másiknak a lányát várja, hogy együtt vágianak neki az útnak: hazamenjenek több évtized múltán egy régóta szerveződő osztálytalálkozóra. Nemcsak erre az utazásra indulunk, hanem párhuzamosan többre: gondolkodunk született és talált otthonról, arról, amiért meg kell

küzdeni, és arról, amit magunk

mögött hagytunk. Gondolkodunk fiatalkori vad, kíváncsi utazásról és középkorúként vállalt óvatos útrakelésről, bejárjuk az anyanyelv és a tanult nyelvek rétegeit, mert ez a könyv épp annyira a keresés és lélek könyve, mint a nyelv. Hiszen nyelvről, az anyanyelvről van szó – és arról, milyen lehetőségek és határok adódnak, mire elég a beszélt és írott, a megismert és keresett nyelv. Tompa Andrea negyedik regényében nincs kimondva a haza és az otthon, nem Erdélyről, Kolozsvárról ír konkrétan (mint korábbi műveiben), hanem a térnek tágasságot adva az útról és a döntésről. Mégsem vonatkoztathatunk el a valós és a regénybeli szerző közti számos közös ponttól, így az orosz nyelvtől, az orosz irodalom szeretetétől. Az egyik legfontosabb tételmondat számomra az olvasásról szól: „milyen jó lenne csak olvasni, mint régen, világgá menni egy könyvből”.

metszéspont

A NYÁR – MÉG AKKOR IS, HA IDÉN KEVESEBBET UTAZHATTUNK – NEKEM MINDIG AZ ELMENÉSRŐL ÉS LEGINKÁBB A HAZATALÁLÁS RÓL SZÓL. ARRÓL, HOGY TÁJAKBAN, EMBEREKBEN, AKÁR EGY BESZÉLGÉSBEN ELŐNT A MEGÉRKEZÉS ÉRZÉSE, DE EGY IDŐ UTÁN VÁGYOM HAZA, AZ OTTHONOMBA. SZEPTEMBERRE HÁROM OLYAN KÖNYVET VÁLOGATTAM, AMELYBEN EZ A HAZA, OTTHON/ITTHON, A MAGUNKRA TALÁLÁS FOLYAMATA RAJZOLÓDIK KI.

Otthon egy kollégiumban

**SPIRÓ GYÖRGY:
MALACCAL TELJES ÉVEINK**

Spiró György legutóbbi kötete – amely a karantén alatt jelent meg – három nagyon fontos esszéből áll. Az első, a címadó írás önéletrajzi ihletésű, az író Eötvös-kollégista éveit mutatja be a '60-as évek közepétől, egyfajta otthonra találást. A második, a Nyolcvankilenc című főleg a rendszerváltást, a harmadik, A rettegő közép pedig azt taglalja, mire akar hatni a politika. Az Eötvös Kollégium számomra mindig kivételes helyszín volt, a tudás háza, ahol édesapám, Juhász Ferenc költő számos kollégája, barátja tanított. Spiró György 1965-ben, tizenkilenc évesen kerül a „nagy, kétemeletes, rideg épületbe”, az „elit-képzőbe”, méghozzá budapestiként. A kötetben ír életmódjukról, barátairól, tanáiról, köztük Németh G. Béláról, arról, hogyan rohannak a Gorkij Könyvtárba a Mester és Margaritát olvasni, mesél Elláról, Utassy Józsefről és a Kilencekről, a Tiszta szívvel című folyóiratról, és beszámol egy vacsoráról Margitai Áginál. Tűpontos elemzések, képek, kritikák az egyik legjelentősebb kortárs alkotótól, aki már évtizedekkel ezelőtt kultúrában, irodalomban gondolkodott, és teszi ezt mind a mai napig.

Otthon egy másik emberben

**ELENA FERRANTE:
A FELNŐTTEK HAZUG ÉLETE**

Rajongok Ferrante műveiért: Magyarországon 2016 őszén jelent meg a Nápolyi regények első része, azóta tudható, nála jobban senki nem tudja megrajzolni a serdülő lányok lelkét, érzelmi életét és az olasz város mindennapjait. A felnőttek hazug élete a tizenhárom éves Giovanna útját mutatja meg – Nápolyon belül utazunk sokat az ismeretlen utcák, terek, az apa gyerekkora, családja és több széteső házasság között. Utazunk térben, időben és lélekben, ugyanis az otthonra találás, a megértés keresése egy olyan rokonnál indul, akit rejtegettek a lány elől. A nagynéni, Vittoria a maga nyers és faragatlan módján Giovanna szüleinek ellenpontja; persze már az elején kiderül, apró jelek és mozdulatok mögött mennyi hazugság rejtőzik. A kulcsmondat: „Az igazság mindig nehéz, kicsit később majd te is megérted” – és a lány megérti, a felnőttek világában hazugság hazugság hátán tolul. Hogyan dolgozza fel a történeteket, hogyan érti meg a szerelmet, mit tanul egy drágaköves karkötő által a világról? És leginkább önmagáról, arról a serdülő lányról, aki saját magát és határait igyekszik megismerni. Felnőni? Mi végre?

JUHÁSZ ANNA

Irodalmi Szalon #113, #114

A tizedik évébe lépett Irodalmi Szalon alapítója, Juhász Anna a karantén alatt heti rendszerességgel olvasott közösen a közönséggel egy-egy könyvet, szerzőt az #együttolvasunk sorozatban, a havi estek is online formában működtek. Szeptemberben a Mitzi Kávézóban két esttel is várja közönségét. Szeptember 15-én Beck Zoltán énekes-dalszerző, író új, A megszólalás üres helye című, többek között romológjáról szóló kötetével érkezik a szalonba, 23-án pedig Szöllősi Mátyással és barátaival beszélget a házigazda a Margó-díjas író Illegál című, frissen megjelenő könyve kapcsán. A két kisregényből álló kötet címadó darabja a jelenből vezet vissza az ezredfordulóhoz, az underground kultúra mélyrétegeinek izgalmas részét tárja fel, megidézve az akkoriban alkotó graffitizók veszélyes világát. További részletek és esemény: www.facebook.com/jairodalmiszalono

Erős évaddal ünnepel A SZKÉNÉ

Koprodukciók, vendégjátékok, régi és új kedvencek várják a közönséget a XI. kerületben működő, idén 50 éves Szkéné Színházban. A tavaszi kényszerű leállás után a hagyományokhoz híven idén is a Pintér Béla és Társulata előadásaival kezdődik az évad, szeptember 10-étől újra látható A Sütémények Királynője című előadás. A 2019-ben bemutatott darab a családon belüli erőszak kérdését feszegeti.

NEM VÁRT NEHÉZSÉGEK KÖZEPETTE ÉLTÉK TÚL SZÍNHÁZAINK AZ ÉV ELSŐ FELÉT, DE AZ ŐSZ EGYELŐRE SOK IZGALMAS ELŐADÁST ÍGÉR. AZ ÚJBUDÁN MŰKÖDŐ SZKÉNÉ SZÍNHÁZ IDÉN ÜNNEPLI FENNÁLÁSÁNAK 50. ÉVFORDULÓJÁT, TEHÁT DUPLA ÖRÖM, HOGY SZEPTEMBERTŐL ÚJRA MEGNYITJA KAPUJÁT.

III. RICHÁRD BETILTVÁ

Szeptemberben még nem lesz premier a Szkénében, októberben viszont már igen. Szikszai Rémusz rendezésében kerül színpadra

Fotó: Bíró Márton

forráspont

a III. Richárd betiltva című dráma, a Szkéné Színház és a Vádli Alkalmi Színházi Társulás közös előadásában. A darab szerzője a Párizsban élő, franciául író román Matei Visniec, a fordító Patkó Éva. A mű Vszevolod Emiljevics Meyerhold rémálma, melyet 1940-ben álmodhatott, mielőtt a megkínzott színész-rendezőt kémkedés vádjával kivégezték volna Sztálin börtönében. Bemutató október 10-én.

ŐSZI VENDÉGIJÁTÉKOK

Két temesvári vendégjátékra is számíthatnak október elején a Szkéné nézői. A Kenyérrel a zsebben című darabot – amely ugyancsak Vişniec alkotása – a Temesvár Stúdió mutatja be.

„A történet morális üzenete emberi természetünket, és sokszor alig észrevehető, jól álcázott gyávaságunkat helyezi górcső alá. Miközben szereplőink által bőszt filozofálást folytatunk erényeinkről és cselekedeteink helyességéről és szépségéről, észre sem vesszük, hogy mozdulatlanul, bénán állunk egy olyan helyzet előtt, amikor valóban cselekedni kéne. Nem ismerős ez valahonnan?” – mondja a mű írója. A másik vendégjáték a Burundanga, avagy a maszk, a baszk meg a cucc című előadás lesz, a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház és a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulatának produkciójaként. A kortárs szerző, Jordi Garcelan katalán drámaíró művei rendre társadalmi kérdéseket kínálnak megvitatásra, lehangoló humorral.

KARTONPAPÁVAL ZÁRUL AZ ÉV

A következő hónapok is tartogatnak izgalmakat a Szkénében. Novemberben Horváth Csaba rendezésében, a Forte Társulat előadásában kerül színpadra a Tancos a sötétben. Az évet a Kartonpapa decemberi bemutatója zárja, a Nézőművészeti Kft. és a Szkéné Színház közös munkájaként. A darabot maga a szerző, Tasnádi István rendezi meg.

TALLÉR EDINA

NYÁR VÉGI RÁADÁS az A38-on

Helyszín: A38 Hajó

Cím: Petőfi híd budai hídfő

Tel.: 464-3940, www.a38.hu

A Tetőterazon DJ Palotaitól a kerületi Kelenföld és Madrapur zenekaroktól át a Bagossy Brothers nyomdokaiba lépő erdélyi 4S Streetig hallhatunk remek zenéket, az Orrterazon pedig minden délután DJ-k és kocktélakciók kíséretében élvezhetjük a nap sugarait. Közben éledezik a klubszezon is:

a Koncertterembe érkezik a már nemzetközi sikernek is örvendő szombathelyi Ocho Macho zenekar, amely egyetlen idei klubkoncertjén hatalmas bulit csap. Lemezbemutatót tart a Felső Tízezer, a Nomad és a Mudfield, fellépnek a legnagyobb fiatal titánok, a Ricsárdgír és a DLRM, de lesz Pink Floyd-est a Keep Floydíggal is. Borítékolható telt házaskoncertet ad a JETLAG, Molnár Tamás zenekara, valamint legkiválóbb költőink muzsikálnak és énekelnek a Rájátszás sorozat legújabb állomásán. Az irodalom minden kedden kiemelt szerepet kap a Petőfi Irodalmi Múzeummal közös crossover sorozatban. A hónap végén az Étteremben a Dumaszház nevetetők (Litkay Gergely, Janklovics Péter, Elek Péter), a Kiállítótérben pedig Németh Gábor izgalmas bűvészestjei lesznek látogathatók.

A38 Hajó • Petőfi híd budai hídfő
• 464-3940 • www.a38.hu

GOMBÓC ARTÚRT SZERETEM, gömbölyűt jó rajzolni

GOMBÓC ARTÚR, RADÍRPÓK, FESTÉKTÜSSZENTŐ HAPCI BENŐ. TALÁN NINCS OLYAN EMBER AZ ORSZÁGBAN, AKI NE ISMERNÉ VAGY NE SZERETNÉ ŐKET. SAJDIK FERENC, KEDVENC RAJZFILMFIGURÁINK MEGÁLMODÓJA AUGUSZTUSBAN TÖLTÖTTE BE 90. ÉLETÉVÉT, ÉS A MAI NAPIG AKTÍVAN RAJZOL, DOLGOZIK. HOGY MI A TITKA? **ERRŐL BESZÉLGETETT VELE JÁROMI ZSUZSANNA.**

Hogyan telnek a napjai?

Vállal még megbízásokat?

Kilencvenéves vagyok, sokat vártam tőle. Azt hiszem, ebben az életkorban már nyugodtan hivatkozhatok a koromra, ha valami kellemtelenség van a láthatáron. Egyébként a mai napig állandóan rajzolok, elég sok megbízást kapok. Nemrég adtam le a kiadónak egy Budapestről szóló rajzsorozatot.

Szoktak öntől tanácsot kérni a fiatal pályakezdők, vagy akár régebbi kollégák?

forráspont

Egy karikaturistának nehéz tanácsot adni. Egyet tudok mondani: találj ki egy jó ötletet, és rajzold meg jól úgy, hogy ne hasonlítson senki stílusára. Persze ezzel nem mennének sokra. Ám képzelje, inkább ők adnak tanácsot nekem, hogy például számítógéppel kellene dolgozzak. Próbáltam már, sikerült is egy uborkaformát összehoznom, és azt hiszem, hogy egy dinnyét is. De mi lenne a sok gyönyörű hófehér papírral?

Milyennek látja ma a szakmát? Vannak kiemelkedő grafikusok? Nehezebb manapság boldogulni?

Eddig is voltak kiemelkedő grafikusok, és ezután is lesznek. A gyerekek mindig szerettek rajzolni, biztos lesz olyan, aki nem hagyja abba felnőttkorban sem. Most például a kecskeméti rajzfilmesek sorra nyerik a díjakat, kitűnő rajzológárda van ott. Sajnos a lehetőségekkel van itt a baj. Régen a legtöbb rajzfilmet a tévé rendelte meg, ezért

állandóan vetítették őket. Ma, ha felkerül is valami a képernyőre, éjfélután vetítik, vagy beteszik egy konzervműsorba tölteleknek. Így az alkotók nem lesznek annyira ismertek.

Hogyan került a rajzfilmek világába?

Volt egyszer egy kiállításunk a Múcsarnokban, én készítettem egy Budapest-rajzot, volt vagy hét méter. Arra kértek fel a Pannónia Filmstúdióból,

Sajdik Ferenc Kossuth-díjas grafikus, karikaturista hozzávetőleg 300 könyvhöz készített illusztrációt. Eredetileg nyomdásznak készült, iparrajziskolában tanult. Itt látott meg egy nyomtatáshoz használt klisé és azon Pintér Jenő egyik karikatúra-sorozatát. Ekkor döbbsen rá arra, hogy az ő pályája alighanem a karikatúra lesz. Mint később mondta az MTI-nek: „Valószínűleg eljutottam volna ide egyébként is, mert humoros rajzokat gyerekkorom óta rajzolgattam”. 1955-ben a Rádió- és televízióújság tördelője és rajzolója lett, nemsokára pedig közölni kezdte karikatúráit az 1960-as években hetente félmillió példányban megjelenő vicclap, a Ludas Matyi, amelynek később állandó munkatársa lett. 1990 után, a hetilap megszűnését követően váltott át igazán a rajzfilmek világába, híres és máig népszerű sorozatai A nagy ho-ho-horgász és a Pom Pom meséi. Csukás István meseíróval tökéletes szerzőpárost alkottak évtizedeken keresztül. Olyan halhatatlan rajzfilmfigurákat teremtettek együtt, mint a Radírpók, a Festéktüszszentő Hapci Benő, az Őriástüdejű Levegőfújó, a Bátor Tintanyúl, a Lesbőltámadó Ruhaszárító kötél és társaik, vagy a kedves, csokoládéért rajongó madár, Gombóc Artúr. És természetesen maga Pom Pom meg Picur, a kislány, akinek mesél, miközben elkíséri az iskolába.

hogy készítsék rajzfilmet belőle. Film nem lett, volt azonban egy francia megrendelésük, egy 26 részes La Fontaine-sorozatra, Dargay Attila lett a rendező, én a forgatókönyvet, a figuraterveket és a háttereket festettem. Na, így kerültem a rajzfilm világába. De mindig csak mint vendég, mert nem akartam otthagyni a Ludas Matyit, az volt igazán az én világom.

Mit gondol, a digitalizáció milyen hatással van a grafikusok munkájára és a rajzfilmiparra?

A technikai részhez nem értek, a több ezer úgynevezett fázisrajznál és a kifestőknél valószínűleg segít, de a figurákat meg a forgatókönyveket bizony meg kell rajzolni.

Honnan merítette az ötleteket a figurákhoz? Például Gombóc Artúrhoz, Radírpókhhoz, Festéktüszszentő Hapci Benőhöz?

Volt egy sorozatom a Ludas Matyiban a jövő század állatairól. A Corvina Kiadó akart ebből egy fantasztikus mesét. Rajzoltam egy kislányt, a fején

valamivel, „akivel” folyton beszélget, meg egy madarat, amelyik annyit eszik, hogy nem tud már repülni. Ennyi. Majd felkértük Csukás Istvánt, hogy írjon ebből egy mesét. Hát ő írt, kitalálta a csokievő Gombóc Artúrt, a mesélő Pom Pomot, aztán már gyártotta is a többi szereplőt a történetekkel együtt.

Egyszer azt nyilatkozta Csukás Istvánról, hogy gyerekgondolkodású felnőtt, soha nem kritizálta a rajzait, nagyon jól tudtak együtt dolgozni. Ez látszik is a végeredményen.

Elképzelhető, hogy ön is hasonló mentalitással dolgozott, ezért ment ennyire zökkenőmentesen a közös munka?

Csukás Istvánnak a kisujjában volt a gyereklélek, ugyanúgy, mint Dargay Attilának. Pedig egyiknek sem volt gyereke. Attila úgy tudott egy történetet elmesélni, hogy jobb volt, mint az eredeti film vagy könyv. A két lányom imádta. Szeretett minket, csak a kávékat tartotta pocskéknak. *(mosolyog)* Jó volt velük dolgozni, félszavakból értettük egymást, néha már félszavak sem kellettek. Csukás úgy írt, hogy gyerekjáték volt hozzá rajzolni, még a lesből támadó ruhaszáritó-kötelet is sikerült. Pedig sokszor poénkodott vele. Egyszer Balatonszárszóról hívtott, hogy kössem fel a nadrágomat, mert a színdarabba, amit ír, és amihez én terveztem a kosztümöket, az egyik szereplő a nullás kilométerkő. Hiányoznak! Az életem részei voltak.

Melyik a legkedvesebb karaktere, és miért?

Gombóc Artúrt szeretem, gömbölyűt jó rajzolni, ráadásul szeretem a csokoládét.

Ön szerint mi kell egy sikeres élethez?

Hatvanhét évnyi házasság után nemrég azt mondta a feleségem, hogy egész életében úgy érezte, Isten tenyerén ülünk.

Ha újrakezdené, ugyanezt a pályát választaná?

Muszáj lenne. Máshoz nem értek.

1116 BUDAPEST, GYÉKÉNYES U. 45–47.
AKH@UJBUDA.HU TEL: 204-6788
PONTMAGAZIN.HU/ALBERTFALVA

1. kedd 10.00 A HÓNAP ALKOTÓJA: BAUKÁL HENRIK

Festménykiállítás
A tárlat szeptember 29-ig látható.

15. kedd 18.00 A NUMIZMATIKA, AVAGY A PÉNZTUDOMÁNY REJTELMEI

Ismeretterjesztő előadás
Megismerkedhetünk a fémpeznek jellemzőivel. Megtudjuk, hogy mi a különbség a kereskedelmi pénzérmék és az emlékérmék között, milyen különleges adatok szerepelnek a japán, kínai, izraeli, illetve az arab országok pénzérméin. A részvétel ingyenes

21. hétfő 18.30 NŐI SAROK – KULCS EGYMÁSHOZ

Hogyan ne értsük félre egymást, azaz hogyan értsük meg egymást?
Hogyan kezeljük konfliktusainkat, és hogyan kommunikálunk egymással nehéz helyzetekben?
Előadó: Znamenák Rita párkapcsolati tréner. A részvétel ingyenes

22. kedd 18.00 FÉNYFESTMÉNYEK – BARBALICS NÁNDOR FOTÓKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA

A tárlat október 16-ig látható, hétköznapi napokon 10–19-ig.

26. szombat 10.00 NÉGY VÁNDOR – A PORTÉKA SZÍNPAD ELŐADÁSA

A zenés előadásban Felhőcske és Napocska vezetik végig a gyermekeket a jól elkülöníthető évszakok során, bevonva őket is a történetbe.
Részvételi díj: 1000 Ft/fő

29. kedd 18.00 ETELE HELYTÖRTÉNETI KÖR GYUFÁK, GYÁRAK, GYUFACÍMKÉK

Az országban egykor működött gyufagyárak közül az albertfalvi, a budafoki, és a Zsuzsán Gyufagyárról lesz szó. Hallhatunk Irinyi Jánosról, a zajtalanul gyulladó gyufa feltalálójáról, a gyújtókról, gyufákról, láthatunk képeket az ország XX. századi gyufacímkeiről és fejlődésükről.
Előadó: Dr. Tóth Sándor László faipari mérnök, c. egyetemi tanár
Felkért hozzászóló: Magyar Ákos faipari mérnök a Gyufaipari Vállalat (egykori) igazgatója. A részvétel ingyenes

+ 1 tanfolyami ajánlat ZENGŐ-BONGÓ

Zenés-játékos foglalkozás 1–3 éves gyermekek és szüleik számára. A közös éneklés és mondókázás mellett sok-sok hangszert megismerhetünk: gitár, citera, furulya, fuvola, doromb, pánsíp, rumbatók, száncsengő, castagnetta, triangulum, cintányér, dob, metalofon. Az együtt töltött időt rengeteg mozgás, egy óriási színes ejtőernyő, sokféle egyensúlyfejlesztő eszköz teszi élvezetesebbé, játékosabbá.
Foglalkozások: szerdánként 9.30–10.30-ig.

Naprakész programajánlat:
facebook.com/Albertfalva200

KÖZÖSSÉGI HÁZ • 1116 BUDAPEST, KARDHEGY UTCA 2.
424-5363 • KKH@UJBUDA.HU • PONTMAGAZIN.HU/KELENVOLGYI
KÖNYVTÁR • 1116 BUDAPEST, BAZSALIKOM UTCA 24. • 228-7340
NYITVA: H, CS: 13.00–19.00, K, P: 9.00–16.00 (SZERDÁNKÉNT ZÁRVA)

4. péntek, 18.00 BENYOMÁSOK – KOZÁRI CSILLA KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA

A tárlat megtekinthető szeptember 25-ig, hétköznapi napokon 10–16 óráig, a programok függvényében

11. péntek, 18.00 FRANCIA SZÍNEK NYOLC HÚRON – KOMOLYZENEI KONCERT

Közreműködik: Kiss Enikő – hegedű, Kónya Attila-Levente – cselló.
Műsoron Breval, Milhaud, Honnegger és Ravel művei. Az előadás a Köszönjük, Magyarország! program keretében valósul meg

19. szombat, 9.00–16.00 A REVOLVER NAPJA – ELŐTTÖLTŐS FEGYVERBŐRZE

Előttöltős fegyverek és egyéb nem engedélyköteles fegyverek börzéje és kiállítása

24. csütörtök, 18.00 TÖRTÉNETEK – KECZELY GABI KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA

A tárlat megtekinthető október 14-ig, hétköznapi napokon 10–16 óráig a programok függvényében

26. szombat, 19.00 SZÜRETI SVÁBBÁL

Vacsorával egybekötött batusz rendezvény zenével, táncsal, tombolával

okt. 1. csütörtök, 18.00 HANGFÜRDŐ – GONGMEDITÁCIÓ
A program alkalmas a stressz kezelésére, a mindennapi rohanás utáni relaxációra. A részvétel díjtalan, de előzetes regisztráció szükséges.

okt. 3. szombat, 10.00 KELENVÖLGYI EZERJÓ FESZTIVÁL

Egy nap, ami a szőlőről és a borról szól. Vásári komédia, koncertek, szüreti felvonulás, főzőverseny, kirakodóvásár

Tanfolyamok, foglalkozások

JÁTSZANI IS ENGEDŐ

– Önismeret, személyiségfejlesztés a drámapedagógia eszközeivel.
Szerda: 16.30–17.30. Kezdet: szeptember 9.
Foglalkozásvezető: Hajduné Lovas Zsuzsa

ÉRLELŐ TORNÁVAL A SIKERES TANULÁSÉRT

Alapozó terápiás mozgásfejlesztő óra az agy természetes érési folyamatainak elősegítésére, meggyorsítására 5–10 éves korig.
Kedd, csütörtök: 16.30–17.30. Szerda: 8.00–8.45.
Kezdet: szeptember 14. Foglalkozásvezető: Nyikáné Kökény Dóra

KEREKÍTŐ

Mondókás Móka (0–3 éves korig), szerda: 9.30
Bábos Torna (1–3 éveseknek), szerda: 10.15
Kezdet: szeptember 2. Foglalkozásvezető: Divényi Piroska

KLASSZIKUS BALETT – 4 éves kortól ajánlott
Szerda: 17.30. Kezdet: szeptember 9. Foglalkozásvezető: Holubné Kogler Katalin balettmester, táncitanár

CALLANETICS – Mélyizomtorna hölgyeknek
Péntek: 11.00. Kezdet: szeptember 4. Foglalkozásvezető: Nagyné Tauzin Csilla

KELENVÖLGYI FESTŐISKOLA – Barlai László festőművész
vezetésével (Információ: 20/477-3186). Csütörtök, péntek: 16.00–18.00

Klubok, körök

KERTBARÁTKÖR Minden hónap 2. hétfő: 18.15–20.00

KÁRTYAKLUB Kedd: 16.00–19.00

HORGÁSZKLUB Csütörtök: 16.00–18.00

1118 BUDAPEST, TÖRÖKUGRATÓ U. 9. • TEL: 246-5253
E-MAIL: GKH@UJBUDA.HU
PONTMAGAZIN.HU/GAZDAGRÉTI

6. vasárnap 10.00–18.00

GKH NAP
Tanfolyam és programajánló nap.
Részletekért keresd a GKH Facebook-oldalát.

13. vasárnap 10.00 VARÁZSSZÖNYEG MESEVASÁR NAP JANCSI ÉS JULISKA

Jancsi, Juliska, édesapjuk és mostohájuk nagy szegénységben éltek.
Egy napon a mostoha úgy döntött, nem ad többet enni a testvérpárnak: elzavarja őket az erdőbe, éljék ott az életüket, ahogy tudják.
Jegyr: 1500 Ft/fő, GKH-klubkártyával 1000 Ft/fő

26. szombat 18.00–20.00 OPERETT ÉS ZENÉS SZÍNHÁZ– SZIRMAI ALBERT GÁLA

Szirmai Albert a nagy magyar zeneszerző nemzedék tagja.
A maga korában hatalmas sikersorozatokat tudhatott magának operettjeivel itthon és külföldön is (A mexikói lány, Gróf Rinaldo, Mézeskalács, Alexandra, Tündérlaki lányok). Dalai nem egyszer szinte népdallá váltak.
Jegyr: 1500 Ft/fő, GKH-klubkártyával: 1000 Ft/fő

7. hétfő 14.00–14.45 és 14.50–15.35 GERINCTORNA

Fáj a háta, rossz a tartása? Gyógytornára kellene járnia, de eddig nem szánta rá magát? Nagy Katalin diplomás gyógytornász csoportos órájára várjuk szeretettel.
Az első óra kipróbálása INGYENES.
Csatlakozni folyamatosan lehet.
Oktató: Nagy Katalin, +36/1 246-5253.
Ár: GKH-Klubkártyával: 4000 Ft/4 alkalom; 7000 Ft/8 alkalom.
Anélkül: 4400 Ft/4 alkalom; 7400 Ft/8 alkalom.

8. Kedd 18.00–19.00
ARGENTIN TANGÓ SENIOR KOROSZTÁLY RÉSZÉRE
Táncolni, tanulni sosem késő, jelentkezzen ön is. Előzetes regisztráció/információ: Pálffy-Balogh Márta +36/30 240-9822, seniortangoclub@gmail.com, www.seniortango.hu.
A tanfolyam kiscsoportos: minimum négy pár esetén indul és maximum hat párral. Árak: órajegy 2500 Ft, 4 alkalmas bérlet: 8500 Ft (5 hétig érvényes), 8 alkalmas bérlet: 15000 Ft (10 hétig érvényes)

22. Kedd 16.00–17.00
KIDS' SCHOOL ANGOLKA
Játékos nyelvtanulás egész évben. 10 modul (témakör)/év - 1 modul/hó. Heti 2x40 perc kedd, csütörtök 16.00–17.00.
Tandíj: 1600 Ft/alkalom; havi bérlet: 12000 Ft/8 alkalom.
Csatlakozni modulonként is lehetséges.
Érdeklődni: Illa Móni +36-30-385-5017, monika.illa@gmail.com

Tanfolyamajánló prospektusunkat keresse a GKH-ban, programokról részletes információ a GKH facebook oldalán elérhető.

1112 BUDAPEST, CIRMOS U. 8.
TEL: 309-0007, E-MAIL: OKH@UJBUDA.HU
PONTMAGAZIN.HU/ORMEZO
GPS: LAT 47.4635226 LNG 19.0164273

04. péntek 19.30 „ÁLMODJUNK EGYÜTT”

Malek Andrea és Jáger Bandi koncertje
Megszólalnak a Soulistic formációval megjelent két albumról dalok és örökzöld slágerek. Belépő: 2000 Ft

12. szombat 10.00–22.00 20. ÖRMEZŐ ÜNNEPE
Élménydús hétvégi programot kínálunk a családoknak szórakoztató színpadi produkciókkal, érdekes foglalkozásokkal, játékokkal.
Részletek a plakáton. Belépés díjtalan

18. péntek 18.00 TOSZKÁN VÁROSOK ÉS AZ ITÁLIAI RENESZÁNSZ

Dévényi Dömötör fotókiállításának megnyitója
A kiállítást megnyitja: Vermes Mária (60+ Fotókör)
Kréher Péter Terem. Megtekinthető: október 13-ig nyitvatartási időben.
A belépés díjtalan

18. péntek 19.00
BOTLADOZÓ TÁNCCHÁZ A VADRÓZSÁK NÉPTÁNCGYÜJTÉSSEL
Táncztatás Onodi Attila és Onodiné Csécsi Kata táncművészek. Zenél Borbély Zsuzsi és Bandája. Belépő: 600 Ft

19. szombat 9.30 és 11.30 SELYEMFESTŐ WORKSHOP
Elkészítheted saját elképzelésed szerinti selyemsálád.
Vezető: Székely Ildikó selyemfestő
Részvételi díj: 2.500 Ft (az anyagköltséget is tartalmazza). Előzetes jelentkezés szükséges. Tel.: 1/309-0007, e-mail: okh@ujbuda.hu

19. szombat 19.00
NOSZTALGIA TÁNCST BAKACSI BÉLÁVAL
Asztalfoglalás, jegyvásárlás hétfőtől péntekig, 10–18-ig.
Érdeklődni: 1/309-0007, e-mail: okh@ujbuda.hu, ormezi.k@gmail.com. Belépő: 1500 Ft

26. szombat 19.00
TARKA SZÍNPAD – A.ARBUSOV: KÉSEI TALÁLKOZÁS
Romantikus vígjáték. Belépő: 1200 Ft/nyugdíjas, 1500 Ft/felnőtt.
Jegyek elővételben vásárolhatók a helyszínen.

Tanfolyami ajánló

BÉLAVÁRI BALETT
Foglalkozások: hétfőn, szerdán 15.45–16.30 óviss kezdő. 16.30–17.15 óviss haladó és 17.15–18.15 iskolás haladó.
Vezető: Bélavári Panni balettmesternő (+36/20 411-1041).
Részvételi díj: 1200 Ft/alkalom, illetve 8000 Ft/hó.
Beiratkozás: szeptemberben folyamatosan a foglalkozások idején

SYSTEMA OROSZ HARCUMŰVÉSZET
Autentikus orosz harcművészet. Könnyen tanulható, hatékony önvédelem.
Szeptember 1-től foglalkozások: kedd, szerda 19.15–21.15
Érdeklődni: +36/70 885-8820, e-mail: ssc.oleg@gmail.com
Részvételi díj: 1500 Ft/alkalom. Az első óra ingyenes.

CIRMOS FESTŐISKOLA
Klasszikus és modern technikák (olaj, akril, tempera)
Foglalkozások: szerdánként 17.30–19.30
Vezető: Mészáros Márk festőművész. Tanfolyami díj: 12000 Ft/4 alkalom vagy 3500 Ft/alkalom
Indul: szeptember 16-án. Korosztály: 15–99 éves korig. Jelentkezés: személyesen a helyszínen vagy az okh@ujbuda.hu email címen

KISS GÁBOR ATTILA 2012-ben végzett a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán, jelenleg a Bartók-negyed egyik műtermében dolgozik.

Munkáiban érezhető a klasszikus festészet iránti elhivatottság, de legutóbbi sorozatának mozgatórugói inkább a vázlatfüzetekben megjelenő napi felvételek, vizuális jegyzetek. Ebből adódóan vásznait sokkal inkább naplóként értelmezi, amit olyan képi egyszerűsítések is alátámasztanak, mint például a konkrét terek hiánya – ez jellemző a „bűvész” sorozatára – vagy a redukált színhasználat. Képeinek forrásanyagát klasszikus horrorfilmek alakjai, fotóarchívumok vagy akár utcán talált diafilmek jelenetei adják.

Kiss Gábor Attila – Magicians
akril-vászon, 120x95cm, 2020

Kiss Gábor Attila – Boy With a Yellow Curve
vegyes technika, 40x50cm, 2020

Corvin A TRANZITBAN

A Corvin Rajziskola 2020-ban ünnepli 25 éves fennállását, eredetileg úgy tervezték, hogy megemlékeznek az elmúlt két és fél évtized minden fontos momentumáról. Nem gondolták, hogy ezt egy világjárvány fogja keresztülhúzni.

Márciusban kiürültek rajztermeik, a Bartók Béla úti műterem

pár hónapra átköltözött az online térbe. Ez kihívások elé állította a diákokat és a tanárokat, de a szokatlan helyzet ellenére a rajz- és festésetörák, illetve a dizájnernképzések és az előkészítők is sikerrel zárultak.

Év végi kiállításukat ezúttal a szokásos június helyett szeptemberben

tartják meg a Tranzit Art Caféban. Szeptember 4–10. között tér- és formatervezés, valamint grafika szakos végzősök munkái tekinthetők meg, szeptember 11-én 19.30-tól pedig az animációs és illusztrációs hallgatók vizsgamunkáit vetítik le a bisztró teraszán.

Schillinger Laura
Funkcióváltás

Tóth Attila
Rakpart

Baksai Máté – Trafó magazin

Almás Zsófia – Mese egy képben

Péntek Ágnes – MTM projekt

Keresztesi Dorina – Lapozó

Vissza AZ ALAPANYAGHOZ

A Pont magazin nyári számában mutattuk be Mátýási Pétert és az Eleven Blokk Művészeti Alapítványt. Most is egy olyan önkormányzati ingatlanban jártunk, melyet ők nyitottak meg alkotók számára, ám ez a történet rövidebbik szála, hiszen a térnek az ott folyó munka ad értelmet. Itt is jó partnerekre lelt az alapítvány, mert Temesi Apol, illetve Labus

Lili és Győrbíró Csenge csapata előremutató dolgokat alkot, váratlan megoldásokkal lehelnek új életet olyan anyagokba és eljárásokba, amelyekről azt hittük, már mindent tudunk.

TAKÁCSOK NYOMÁBAN

Lili és Csenge nemrég alakultak csapattá, Greenwerk Design Studio néven igyekeznek megvetni a lábukat ([instagram.com/greenwerk_studio](https://www.instagram.com/greenwerk_studio)). Komolyan veszik a maguk elé tűzött célt, ezért már most hivatalos keretet adtak a projektnek: pályáztak és vállalkozást fognak indítani, így nem elég a tervezői munka, könyvelni és riportolni is kell. Mint elmondták, Lengyelországban, a kiemelkedő takácműlttal bíró Łódź városában kezdődött az egész, ahová mindketten az Erasmus program részeként kerültek. Onnan hozták haza az eljárás alapjait: textilhulladék felhasználásával mártott papírhoz hasonló, de textilstokból álló, azok eredeti színét felvevő anyagot készítenek. És mindehhez több száz éve ismert eljárásokat használnak.

TERMÉSZETES VÁLASZTÁS

A MOME textiltervező szakán végzett alkotók azt mesélik, hogy hiába hulladékból indul-

ÚJBUDA KÜLÖNLEGES ALKOTÓTEREIT BEJÁRVA, LEGUTÓBB A TEXTIL BIRODALMÁBAN SZÉDÜLTÜNK EL A TÁVLATOKTÓL. EGY VAK BOTTYÁN UTCAI BEZÁRT KOCSMA HELYÉN VARÁZSLATOT TALÁL, AKI A KIRAKAT MÖGÉ KUKKANT.

nak ki, így is a természetes alapanyagot keresik. Olyan használt ruhákkal dolgoznak, amelyek fő összetevője pamut, len vagy kender, majd ezeknek új formát adnak, minden további hulladéktól mentesen. Ahogy a papírgyártásban, itt is pépesítés követi az anyag előkészítését, amihez saját tervezésű gépet használnak. Az anyagot ezután préselni

Fotó: Bolla György

és szárítani kell – éppen úgy, mint a merített papírt –, majd különböző színű pépeket, más szálakat belekeverve, mintát is adhatnak neki, de most, a kísérletező fázisban, ez csak egy a lehetőségek közül. Nyitott kérdés ugyanis, hogy önállóan, például csomagolóanyagként, belsőépítészeti elemként találja-e majd meg a helyét a termékük, vagy alapanyagként, más dizájnerek keze alatt alakul tovább valamivé.

A Greenwerk textilje csupán hasonlít a merített papírra, de annál puhább, vastagabb, egészen különleges anyag. Lili és Csenge most az alkíthatósággal kísérletezik, például lézervágással, az így létrehozható ívekkel. Az elkészített kollekcióval a brüsszeli dizájnhetlen terveznek bemutatkozni, és bár még nem tudható, milyen eredménnyel

mesélők
pontok

jár a munkájuk, az világos, hogy nagyon mai megoldást fejlesztettek a régi technikákra építve.

EGY RÉGI ISMERŐS

A gyapjú évezredek óta velünk van, mégis akad még felfedezés-

re váró lehetőség benne. Temesi Apol a RAWfiction márkanév alatt szokatlan eljárással, hulladékmentesen állít elő hangszigetelő elemeket gyapjúipari maradékból, de amilyen meglepően hangzik mindez, annyira logikus, ahogy elmeséli.

mesélő pincek

Apol művészettörténet-esztétika szakon, illetve a MOME-n tanult, és jutott arra a következtetésre, hogy az anyag talán mindennél fontosabb. Lehet vele mesélni, története, múltja és üzenete van, sőt, a természetes alapú matériát a növekedési ideje és előfordulása is jellemzi. Ma más szempontok kerülnek előtérbe, mint mondjuk a műanyagok bűvöletében élő 1960-as években, ezért Apol is elkezdett textilipari maradékokkal dolgozni, azt vizsgálva, miként lehet egy hulladékként kezelt alapanyagot megmunkálással javítani, felhasználhatóvá tenni. A mesterképzés után

doktorin folytatja, témája egy olyan nyersanyag fejlesztése, amely a régiókban is őshonos, és hozzáférhető belőle ipari hulladék is: ez a gyapjú.

HANGOK GYAPJÚBAN

A gyapjúipar számára az az alapanyag-hulladék, amely már nem éri el a klasszikus nemezelési eljárásához szükséges szálhosszúságot. Apol olyan technológiát dolgozott ki, ami ezt a problémát áthidalja, a hulladékot újjáéleszti, és közben merőben szokatlan szerepet talál számára. Az egyik eljárás során megmarad a gyapjú szerkezete, ezt például szék

párnázásához használta fel, a fa lábat is maga tervezte. Ám aztán anyag vizsgálata, megfigyelése és tudatos tervezői döntések

sorozata nyomán az akusztikai tulajdonságok kaptak hangsúlyt. Apol elemeire bontotta vissza a gyapjút, majd újrapréselte, szárította és formázta, így hangszigetelő, pontosabban zengéscsillapító, széles sávú hangelnyelő felület készített belőle.

A műhelyben lépésenként megfigyelhető eljárás teljesen hulladékmentes, a szalagképes darabolás utáni maradékot újra feldolgozza, nem vesz el egyetlen szál sem. Ezt az teszi lehetővé, hogy nem egyedi munkadarabokat, hanem szabványosított méretű és alakú, egy a négyhez élhosszúságú elemeket állít elő gyapjúból.

Ezek a klasszikus parkettához hasonlóan többféle mintában egymáshoz illeszthetők, tehát végső soron bármekkora felület beborítható, hangszigetelővé tehető így. Nem csoda, hogy Apol fejlesztése klímainnovációs díjat nyert, és most egy akusztikai céggel működik együtt, hogy kiteljesedhessen az elképzelés ([instagram.com/apoltemesi](https://www.instagram.com/apoltemesi)).

PERSPEKTÍVAVÁLTÁS

Mivel ez a helyiség kocsmaként működött, a textiles tevékeny-

ség számára elengedhetetlen vizesblokk adott volt, ráadásnak izgalmas egy üveg kirakat mögött, minden arra járó szeme előtt dolgozni. Az egészen az ízét azonban a funkcióváltás adja meg, hogy itt már nem a múlt hibáin merengenek, hanem a jövő útjait keresik. Apol arról beszél, hogy az anyag, a forma és a funkció szoros összefonódása a kulcs; nem lehet pazarló vagy ügyetlen egy tárgy csupán azért, hogy szép legyen. Ez ugyan alapvetés kellene legyen a dizájn világában, ám a hangsúlyokat az adott kor szelleme más-hová teheti ki, ezért érdemes a megszokott megoldásainkat újragondolni. A három lány munkái azt mutatják be, hogy az alapvetésekig visszalépve az elérhető technológiákkal és anyagokkal is lehet tisztább, környezetkímélőbb, ezáltal pedig előremutatóbb megoldásokra jutni. Márpedig csak így érdemes 2020-ban gondolkodni, ki kell hozni a nyersanyagokból a maximumot, hogy minimális legyen a hulladék, és akár évezredek iparágak is megfeleljenek az új kihívásoknak.

könyvajánló

HAVONTA MEGJELENŐ
KÖNYVAJÁNLÓNKBAN SORRA
VESSZÜK AZ IRODALMI ÉLET
ÚJDONSÁGAI, LEGYEN SZÓ
KLASSZIKUS, KORTÁRS,
GYERMEK-, TUDOMÁNYOS
VAGY ISMERETTERJESZTŐ
OLVASMÁNYOKRÓL EGYARÁNT.

MARÓT EDIT – MARÓT MIKLÓS Budapest Körséták a fővárosban

Ára 3200 Ft helyett 2240 Ft

Ismeri Ön Budapestet? Ez a kis kalauz ahhoz ad tanácsot, hogy minél gazdagabb programot állíthasson össze. Budapest látnivalói gyakran távol esnek egymástól. Ezért különféle sétákat állítottunk össze, amelyeket Ön vagy Önök, ha kedvük van, végigjárhatnak. Ezek a séták a város múltját és jelenét meghatározó városrészeket átvezetnek. Szeretnénk, ha minél sokszínűbb képet kapnának Pestről, Budáról és Óbudáról.

A Holnap Kiadó Könyvesboltja
1111 Budapest, Zenta utca 5.
www.holnapkiado.hu

BOLLA GYÖRGY

KLIKKJEINK tükrében

Régi tapasztalat, sőt, közhely, hogy az emberek hazudnak. Hazudnak a szeretőjüknek, az orvosuknak, a barátaiknak, a közvélemény-kutatásoknak, de leginkább önmaguknak. Igazságügyi pszichológusok tudják, hogy a beszélő balra néz, ha az emlékeiben kutat, és jobbra, ha éppen konfabulál. Ez a különböző agyféltekék használatának a következménye. A megbizonyosodás hazugságainkról azonban mégsem ilyen egyszerű, nem áll meg a metakommunikációnál. A tudósok a testbeszéden kívül folyamatosan tanulmányozzák az emberi természet rejtőzködő, olykor meglehetősen sötét oldalát. Sok eszköz van erre, például a cerebroszkóp nevű készülék, amely képes képernyőre kivetíteni az eltitkolt gondolatokat, de a hazugságot lehet akár „mérni” is: értékelő

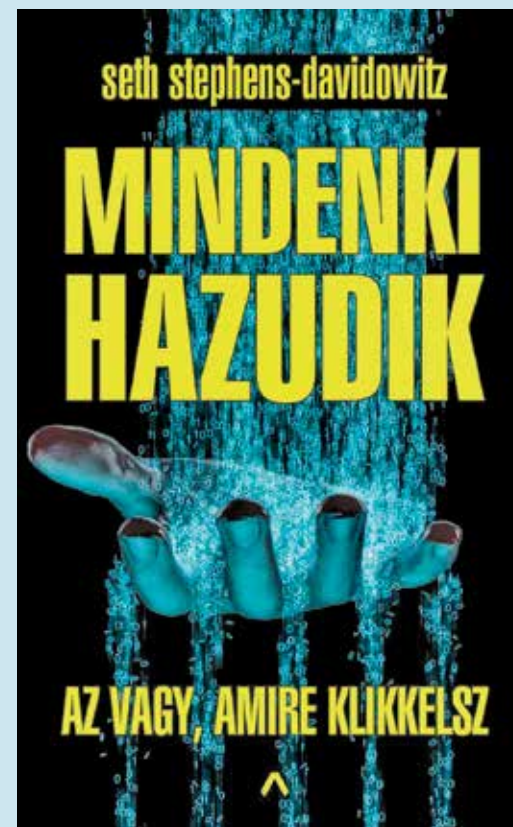
Fotó: Jim Hauser/Wikipedia

skálával, a reakcióidő rögzítésével vagy a pupillatágulat megfigyelésével.

Seth Stephens-Davidowitz az USA-ban 2017-ben, Magyarországon 2019-ben megjelent, Mindenki hazudik – Az vagy, amire klickelsz című könyvében (fordító: Szieberth Ádám) ezt az első ránézésre nem nagyon forradalminak tűnő gondolatot, vagyis a címben szereplő állítást szálla szét, bizonyítja be merően újszerű módon a Big Data, illetve az adatelemzés eszközeinek segítségével.

A GOOGLE TRENDS ÉS A RASSZIZMUS

„Internetes adatszaktérítő vagyok. Nap mint nap követem a weben járó-kelő emberek digitális lábnyomait. A lenyomott-leütött gombok, billentyűk segítségével próbálok megérteni, mit

is akarunk valójában, mit is teszünk valójában, kik is vagyunk valójában. Hadd magyarázzam el, hogy vágtam neki ennek a szokatlan útnak” – kezdi bevezetőjében a szerző.

Seth Stephens-Davidowitz „digitális nyomkövetése” a 2008-as amerikai elnökválasztással indult. Barack Obama sikere után számos közvélemény-kutatást végeztek, és az eredmények arra utaltak, hogy a szavazók faji hovatartozása nem játszott szerepet a voksok leadásában. A gyakorlott adatelemző azonban nem érte be ennyivel: elővette a Google Trends-t, amellyel bárki megtudhatja, milyen gyakorisággal keresnek rá a felhasználók egy-egy szóra, kifejezésre különféle helyeken és időpontokban. Ezzel a speciális szűrővel először azt vizsgálta meg, hogy Obama első megválasztásának estéjén mire klickeltek az érdeklődők. Az eredmény meglepetésszerű volt: minden századik Google-keresésben, amelyik tartalmazta az „Obama” szót, szerepelt a „KKK” (Ku-Klux-Klan)

vagy a „nigger”. A közvélemény-kutatások által felvázolt posztrasszista utópia és Amerika valódi arca úgy tűnt, nem nagyon fedi egymást.

DIGITÁLIS ARANYBÁNYA

Az internetes keresésekből, illetve más online megnyilatkozásokból kinyert, irdatlan méretű adathalmaz, a Big Data példátlan mélységű bepillantást enged mindannyiunk pszichéjébe, ráadásul mindent megőriz, valódi digitális aranybánya. **Az emberek számítógépük mögé bújva, megfelelési kényszerek és kontrollok nélkül, a pöre igazságot osztják meg a Google-lal, sokszor bizzar dolgokra kérdeznek rá, és meglepetésszerű ügyekben kérnek személyes tanácsot.** Vagyis a virtuális térben bolyongók, a közösségi platformokon, a randi- és pornóoldalakon szörfözők önként és dalolva kínálják fel az információkat önmagukról. Nem véletlen, hogy Seth Stephens-Davidowitz a „rasszista felmérés” után a politikai témákon kívül sokféle más területen kutatott

Manual Hungary Kft.

Hivatalos Konica Minolta márkakereskedés és márkaszerviz

www.szinesfenymasolok.hu

- > Bérbeadás, eladás, márkaszerviz
- > Költségelemzés
- > Üzemeltetés

Újbudai cégek részére 10% kedvezményt biztosítunk!

iroda@manualhungary.hu

csúcspont

tovább. Munkája során számos tanulságos összefüggést fedezett fel, így az összegzett adatokból többek között azt is kiderítette, hogy az USA-ban a „szexmentes házasság” keresőkifejezés három és félszer gyakrabban fordul elő, mint a „boldogtalan házasság”. Kérdés, hogy Európában ez másképp lenne-e... És hogy mi érdekli a legjobban a nőket és a férfiakat úgy általában a nagy kontinensen? Senki ne lepődjön meg: nem a világbéke, hanem a különféle intim testrészek méretei és problémái.

SZTEREOTÍPIÁK ÉS TÉVHITEK

A társadalom, amelyben élünk, erősen különbözik attól a képtől, amelyet a tudósok, az újságírók vagy a közvélemény-kutatók állítanak elénk. A Mindenki hazudik egyedi esettanulmányaival, legendás sztereotípiák leplezésével és cáfolásával bizonyítja ezt. Ilyen például a „nagyvárosi neurózis” kifejezéssel kapcsolatos tévhit. Sokan azt gondolják, hogy a szorongás mértéke a nyüzsgő nagyvárosokban a legmagasabb. A szerző kutatási eredményeiből kiderült, hogy ez nem így van.

– A szorongással kapcsolatos Google-keresések, mint például a „szorongás tünetei”, illetve „szorongás segítség” rendszerint gyakoribbak az alacsonyabb iskolázottsági szintű és átlagjövedelmű helyeken, illetve ott, ahol a népesség nagyobb része él vidékies területeken – mondja Davidowitz. Egy másik esetben azt vizsgálta meg,

hogy az emberek, amikor szomorúak, többet néznek-e vicceket, szórakoztató „cuki videókat”, mint máskor. Meg kellett állapítania, hogy a vicces tartalmak iránti kereslet hétfőnként a legacsonyabb, vagyis a hét elején, amikor állítólag a legboldogtalanabbak vagyunk.

A The Economist hetilap rangos, Az év könyve listájára felkerült mű izgalmas kulturális különbségekre is felhívja a figyelmet. – Mexikóban, ha egy gyerek érkezik a családba, a lelkes apukák a „szerelmes szavak várandós feleségemnek” illetve a „versek várandós feleségemnek” kifejezésekkel bombázzák a netet. Amerikában mindez másképpen van, a leggyakoribb keresések között a „terhes a feleségem, most mi van”, és hogy „terhes a feleségem, mit csináljak” kifejezéseket találhatjuk – állapítja meg a kutató, és nem fűz hozzá kommentárt.

A New York Times rendszeres szerzői közé tartozó Seth Stephens-Davidowitz szórakoztató, néhol melodramai, máskor tabudöntőgető példáival nem szeretne a Big Data youtubere lenni, az önégitő kiadványok számát sem szeretné szaporítani. Úgy látja, hogy digitalizált korunkban a könnyebben hozzáférhető, újfajta információk radikálisan kibővíthetik az emberiségre vonatkozó tudásunkat. Azzal pedig, hogy rengeteg adatot gyűjtünk össze a világ problémáiról, máris megtesszük az első lépéseket a leküzdésük felé.

KOVÁCS GABRIELLA

szeptember Pont Rád hangolva!

- 1. 20.00 **Madárka** (r.: Gyulay Eszter)
- 6. 20.00 **Madárka** (r.: Gyulay Eszter)
- 16. 18.00 **Lajta Gábor: Valami történt útközben** (kiállításmegnyitó)
- 17. 18.00 **Edöcs Márta: Reloaded** (kiállításmegnyitó)
- 18., 19. 19.00 **Egy százalék indián** (r.: Hajdu Szabolcs)

PESTEXT ILLUSZTRÁCIÓS MŰHELY ..

- 21. 18.00 .. kiállításmegnyitó
- 22. 10.00 .. felnőtteknek – Jörg Mühlével
- 22. 16.00 .. Szerzői jogi kerekasztal-beszélgetés
- 24. 10.00 .. felnőtteknek – Catarina Sobrallal
- 24. 13.30 .. gyerekeknek – Petr Sochával
- 25. 11.00 .. felnőtteknek – Lisbeth Zwengerrel
- 25. 13.30 .. gyerekeknek – Marie Štumpfovával
- 26. 10.00 .. felnőtteknek – képregényes workshop

Részletes információ és regisztráció
a PesText Fesztivál honlapján (pestextfestival.hu)
A programváltoztatás jogát fenntartjuk.

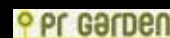
- 23. 19.00 **Kalap – variációk agyműködésre**
(r.: Gyulay Eszter)

- 24. 19.00 **Lemezjátszó Classic – LGT w. Karácsony János**

Jegyek kaphatók az InterTicket országos jegyirodai hálózatában, a B32 Galéria és Kultúrtér jegypénztárában, valamint interneten a b32.jegy.hu oldalon. Jegyrendelés és információ: 06 1 787 0039, b32@ujbuda.hu. Jegypénztár nyitva tartás: hétköznap 10 és 18 óra között, valamint a műsorkezdés előtti egy órában. A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

B32 GALÉRIA ÉS KULTÚRTÉR | 1111 BUDAPEST, BARTÓK BÉLA ÚT 32.
B32KULTURTER.HU | WWW.FACEBOOK.COM/B32KULTURTER

Megváltás vagy félelem? – A tanévkezdés lelki oldala

AZ ÚJ TANÉV IDÉN NAGY MEGPRÓBÁLTATÁST JELENTHET A GYEREKEKNEK ÉS A SZÜLŐKNEK IS. A JÁRVÁNY MIATT MÁRCIUSBAN EGYIK PILLANATRÓL A MÁSIKRA KELTETT MINDENT ÁTSZERVEZNI, DE A LEGNAGYOBB NEHÉZSÉGET NEM MAGA AZ ÁTÁLLÁS, HANEM A BIZONYTALANSÁG JELENTETTE: SENKI NEM TUDTA, MEDDIG TART EZ AZ ÁLLAPOT, AMELY RÁADÁSUL BÁRMIKOR ÚJRA KIALAKULHAT. MIT TEHET A SZÜLŐ, HOGY MEGVÉDJE GYERMEKÉT A FOLYAMATOS BIZONYTALANSÁGTÓL? **MEZEI ÁGNESSEL, AZ ÚJBUDAI HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT GYERMEKPSZICHOLÓGUSÁVAL KELEMEN ANGELIKA BÉSZÉLTGETT.**

Milyen nehézségekkel kell szembenéznünk a gyerekeknek, ha újra visszakérülnek a társas közösségbe?

Nehéz általános választ adni. Összességében elmondható, hogy azok a gyerekek, akiknek eddig sem okozott gondot, hogy megfeleljenek az iskolai követelményeknek, beilleszkedjenek a közösségbe, feltehetően sokkal rugalmasabban veszik ezt az akadályt. Nekik valószínűleg nem jelent nagyobb kihívást, ha ismét elindul a hagyományos oktatás. Problémák inkább azoknál fordulhatnak elő, akik korábban is nehezebben feleltek meg az elvárásoknak, esetleg az iskolában bullying (hosszabb ideig tartó bántalmazás, kirekesztés) áldozatai voltak. Számukra a digitális oktatás és az otthon töltött idő egyfajta menekülés is lehetett, ám az iskolák újraindulásával a problémáik megmaradnak. Ez a helyzet nagyobb feszültséggel, szorongással járhat együtt.

Féljünk-e, ha a gyerek másként viselkedik, mint korábban? Honnan vehetjük észre, ha baj van?

Minden egyedi és egyénfüggő. Nehezítheti a felismerést az is, hogy a nyári szünetben amúgy is gyakran felborulnak a napi rutinok. Nem ritka, hogy a kamaszok későn kelnek fel, ilyenkor nem kell megijedni, főleg, ha a korábbi szünetek alatt is hasonlóan viselkedtek. Problémára akkor lehet gyanakodni, ha a szülők azt veszik észre, hogy gyerekük élettere, érdeklődési köre jelentősen beszűkül, vagy ha olyan tevékenységeket sem tud elvégezni, amelyek korábban nem okoztak gondot.

Mi a teendő ebben a helyzetben?

Ahogy a problémák, úgy a megoldások is nagyon egyénfüggőek. Fontos, hogy a gyerekek otthon szabadon ki tudják fejezni érzéseiket, még akkor is, ha azok negatívak, érezzék, hogy van, aki meghallgatja őket, aki biztonságot tud nyújtani. Ha egy gyerek azt érzi, hogy a családjában bátran megélheti a nehéz érzéseit is, és nem lesz megbüntetve, hanem még segítséget is kap ezek kezelésében, akkor az biztos alapot adhat neki. Ha viszont egy szülő úgy érzi, hogy elakadt, egyedül nem tudja megoldani a problémát, akkor nyugodtan kérhet segítséget, akár intézményunktől is, ahol többek között egyéni felnőtt- és gyerektanácsadással, családterápiás módszerrel vagy szülő-konzultációval igyekszünk megoldást kínálni.

A mostani bizonytalanságban hogyan készíthetjük fel a gyereket egy esetleges második hullámra? Mi az, amire a felnőtteknek különösen figyelniük kell?

Az olyan bizonytalan helyzetek, mint a mostani, amikor viszonylag kevés konkrét információnk van a jövővel

kapcsolatban, valóban megterhelők tudnak lenni mindenki számára. Ha lesz is második hullám, az már nem fog annyira váratlanul érinteni minket, mint az első, amikor még semmilyen mintánk vagy forgatókönyvünk nem volt. Most már van tapasztalatunk a karanténidőszakról és a digitális oktatásról is, így ha visszatérnek is ezek, már nem érnek minket felkészületlenül. Azért is fontos ezt hangsúlyozni, mert a kiszámíthatatlan helyzetekben pont a kontrol-

lérzetünk sérül leginkább. Amikor azt érezzük, hogy kicsúszik a lábunk alól a talaj, akkor érdemes arra összpontosítani a figyelmünket, hogy melyek azok a dolgok, amiket még ilyenkor is irányítani tudunk. Ilyen lehet például az elmúlt időszak tapasztalatainak összegzése, vagy annak végiggondolása, hogy egy ismételt veszélyhelyzetben mit lehetne másképp csinálni, illetve hogy mi magunk mivel tudunk hozzájárulni ahhoz, hogy ez elkerülhető legyen. Ha viseljük a maszkot és betartjuk az egyéb óvintézkedéseket, az lelkileg is erősít minket abban, hogy tettünk valamit. A gyerekeknek talán az lehet a legnagyobb segítség, ha a családjuk azt érezteti velük: bárhogyan alakuljanak a dolgok, „meg tudjuk oldani”.

GAZDÁK a pincében

CÉLOK NÉLKÜL MIT SEM ÉR AZ ÉLET, DE NEM MINDENKI EGYFORMÁN NAGYRATÖRŐ. A BEDROCK.FARM CSAPATA PÉLDÁUL EGY BELVÁROSI PINCÉBŐL INDÍTTA A NÖVÉNYTERMESZTÉS FORRADALMÁT – KARTEZIÁNUS MEGKÖZELÍTÉSEL.

A René Descartes francia filozófus és matematikus munkásságában gyökerező kartezianizmus olyasminek hangzik, amivel ma már csak könyvszagú egyetemi szobákban foglalkoznak. Pedig Elon Musk „first principles” gondolkodásmódja is ehhez hasonló: az alapelvek szintjéig le kell bontani a problémát, és így keresni rá innovatív megoldást. Nagyon bonyolult kérdéseknek is vannak egyszerű, biztos alapjaik, és aki visszafejti ezekről a sok lerakódott hitet, megszokást, akár új megoldásokra akadhat. Pontosan így vitte be a mezőgazdaságot egy belvárosi pincébe Balázs Bence és Szűcs Endre.

A FARM, AHOI ÉLÜNK

Endrét korábban megérintette a tyúk- és fürjtar-tás, talán ennek hatására érdekli a mezőgazda-ság, illetve az üzleti és mérnöki tudomány – most a Műegyetemen tanul műszaki menedzsernek.

Foto: Bolla György

Bence állattartó családban nőtt föl, és mit ád az ég, állatorvos lett. Mindketten úgy tervezték, felnőtt fejjel saját gazdaságot indítanak, de azt tapasztalták, nagyon magasak a belépési költségek. A ma huszonhárom éves Endre ezért azt tervezte, hogy felfuttat egy vállalkozást, majd annak eladásából megteremti a gazdálkodás feltételeit. Így lett belőle rutinos startupper: fiatal kora ellenére már hat projekt építésében vett részt, és szállt ki belőlük, amikor nem indultak be, mert azt mondja „ha meg kell halni, halj meg hamar”.

2018 áprilisában viszont Kimbal Musk, a Tesla-alapító Elon szakács testvérének TED előadásából tudomást szerzett az indoor farming, azaz a beltéri növénytermesztés világáról, és ez rögtön megragadta a fantáziáját. Nem sikerült azonnal életképes vállalkozást indítani belőle, de az év őszén megismerkedett Bencével, akivel december 11-én megalapították a bedrock.farmot. Nem kisebb célt tűztek ki, mint megmutatni a világnak, lehet hatást elérni a mezőgazdaságban városi fiataalként is.

IGÉNY VAN RÁ

Eleinte maga a termelés volt a lényeg: workshopokon mutatták volna meg az urbánus közönségnek, milyen technikákkal termelhetnek akár otthon zöldséget. Aztán kiderült, hogy létezik egy piaci igény: menő éttermeknek okoz gondot, hogy egész évben megfelelő zöld alapanyagot kapjanak. Endre beszélgetett séfekkel, adták kézről kézre, ez alapján állt össze az üzleti terv, amellyel többek között az idei Újbudai Hallgatói Start Up pályázaton is a nyertesek közé kerültek.

A fine dining világában fontos, hogy mindig azonos minőségűből főzzenek az igényes vendégeknek. Honosított növényeknél, mint például a paradicsom, ez megoldott magyar földszátrás, illetve üvegházi termelésből, sok spéci zöldség beszerzése azonban problémás. Szezonon kívül gyakran Franciaországból kell rendelni, sőt, volt amikor Dél-Amerikából hozott bérépát egy csúcscategóriás hely. Ez környezetvédelmi szempontból fenntarthatatlan, drága, ráadásul logisztikai problémát is okoz, mert nagyobb tételt nem tud tárolni egy belvárosi konyha, viszont ilyen messziről lehetetlen kétnaponta frisset hozatni. Aki meg tudja oldani az állandó magas minőséget és a heti többszöri szállítást, az győzelmi eséllyel léphet színre.

KERTÉSZ LESZEK

A bedrock.farm aktuális címe egy belvárosi bérház pincéje, az ajtón belépve nem is keresek hatalmas görögdiényéket, díjnyertes salátafejeket vagy roskadozó gyümölcsfákat. Ám a Michelin-csillagot

IX. KELENVÖLGYI EZERJÓ FESZTIVÁL

2020. október 3. szombat 10.00–18.00

Egy nap, ami a szőlőről és a borról szól

Boros Étkek Főzőversenye

Bor- és mustkóstolás

Népi játékok Szüreti felvonulás

Kézműves foglalkozások Kirakodóvásár
Arcfestés

Koncertek Óriásbábosok

Sztárvendégek:

Ethno Sanzon zenekar és a Cimbaliband

A rendezvény fővédnöke:

Dr. László Imre Újbuda polgármestere

Védnökök:

Molnár Gyula országgyűlési képviselő

Bába Szilvia önkormányzati képviselő

1116 Budapest,
Kardhegy utca 2.

Telefon: 1/424-5363

E-mail: kkh@ujbuda.hu

www.pontmagazin.hu/kelenvolgy/

Megközelíthető az 58-as, 150-es, 153-as,
250-es, 251-es és 251/A autóbusszokkal

minőségre adják, nem mennyiségre; az ízek állnak a fókuszban. Ezt célozza a hidropónia és az aeropónia, amikor termőföld és napfény helyett lámpák és tápoldatos víz segítségével nevelnek mikrozöldeket: leveles zöldeket, fűszernövényeket, ehető virágokat és különböző gombákat.

Az első lépcső, hogy jó minőségű magokat importálnak Nagy-Britanniából és Hollandiából, ezeket acélhálós polcra helyezik, úgy kerülnek a pára kamrába. Ami most még csak egy polc, fóliába csomagolva, mert a technológia skálázása kidolgozás alatt áll, ám a lényeg: a hideg pára a mag teljes felületét nedvesen tartja anélkül, hogy vízbe fojtaná, így segíti a csírázást. A párával csíráztatott magok fejlettebb gyökérzetet növesztenek, így a tápoldat felszívása is jobban megy nekik. Amikor már elég nagyok az apróságok, átkerülnek az egyik hidropóniás helyre, ahol öntözőrendszer gondoskodik a gyökerek víz- és tápellátásáról, egy sor ventilátor, illetve később klímaberendezés a helyiség hőmérsékletéről, különböző színű lámpák pedig a fényellátásról.

Az így felcseperedett mikrozöldek elsősorban ízesítésre, illetve saláták készítésére alkalmasak; éppen ez az a terület, ahol az éttermek jelenleg nem találnak tökéletes beszállítót. Tehát hiába van még fejlesztés alatt a technológia, a bedrock.farm már ma megrendelésre dolgozik.

És hogy mindezt miért egy belvárosi pincéből? Mert még egy Pest megyei telek is 30–50 kilométerre lenne a megrendelőtől, míg innen gyalog vagy kerékpáron szállíthatnak a közvetlen környezetükbe, percek alatt, akár minden nap. Ez olyan piaci pozíció, amire jövőt lehet építeni.

FÁT NEVELEK

Mindez persze korlátozza is a növekedést, hiszen egy adott termelési pont általában nem tud öt-hat étteremnél többet kiszolgálni. Ám a bedrock.farm jövőképe éppen azt célozza, hogy ilyen pincék vagy kis lakások hálózatával az üzleti modellt terjesszék. Mindegyik a közvetlen környékén üzemelő vendéglátókat szolgálhatja ki,

csúcspont

a termelést pedig központi szerver felügyeli, így ha valahol üzemzavar miatt nem tudnak szolgáltatni, a többi egység besegíthet. Ebben az egész rendszerben egyébként nincs semmi új, minden elemét kitalálta, használta már valaki, ám a „first principles” metódusnak köszönhetően Endre, Bence és Lovász Orsolya kertészmérnök úgy rakja ki ezt a puzzle-t, ahogy eddig még senki.

NAGYRA NŐJJ

Noha ez nagyvárosi megoldásnak hangzik, és elsősorban valóban a régió népszerű turistacélpontjaiban (Prága, Krakkó) gondolkodnak Budapesten kívül, Endre szerint nem egy település mérete a lényeg, hanem a gasztronómia színvonala. Így például Tokaj is szóba jöhet. A terv az, hogy ha kész a technológia, akkor franchise partnerek

léphessenek be a rendszerbe, vagyis a következő helyszínekről nem kizárólag a törzsgárda dönt majd. És ez nem is olyan távoli terv, mert bár jelenleg a fejlesztés és validálás szintjén tartanak, máris akad megkeresésük, bíznak benne, hogy továbbra sem lesz gond a munkához szükséges tőke bevonása. Az üzleti jövőkép biztató, és ugyan most még csak harminc centinél kisebb zöldekben gondolkodnak, az egész technológia kidolgozása akár nagyon jól is jöhet később. Mert ha a pesszimista forgatókönyvek szerint alakul bolygónk klímája, akkor lehet, hogy eljön a nap, amikor görögdinnyét is így kell majd termelnünk.

BOLLA GYÖRGY

A REVOLVER NAPJA

2020. szeptember 19.
szombat 9.00–16.00

Résztvevők
Nimród - Derringer fegyverüzlet
az Investarm és a Pietta fegyvergyárak képviselője

Orsai Henrik
előltöltős fegyverek, másolatok kiállítása

Fekete Zoltán
énekes-gitáros, country és más amerikai dalokat játszik

Csere-bere, adok-veszek
Várukn minden olyan előltöltő fegyver tulajdonost,
aki meg akar válni régi fegyverétől, azok tartozékaitól,
vagy épp keresgélne, vásárolna!

Asztalfoglalás és információ:
1/4245363, kkh@ujbuda.hu

**A börzén kizárólag engedélymentes
fegyverekkel lehet részt venni.**

1116 Budapest, Kardhegy utca 2.
Telefon: 1/424-5363,
E-mail: kkh@ujbuda.hu

www.pontmagazin.hu/kelenvolgy/
Megközelíthető az 58-as, 150-es, 153-as, 250-es,
251-es és 251/A autóbusszokkal

KÁVÉ felsőfokon

Sokan nem tudják, de Újbudán van egy pörkölőüzem, amely nem csupán technológiája miatt egyedi, hanem alapítói miatt is; olyan szenvedéllyel szeretik a kávé, hogy szinte megsimogatják pörkölés előtt a szemeket. Ez azért túlzás, de tény: szemléletük fanatikusan minőségorientált.

– Nagyon fontos a nyers kávé minősége, és persze a technológia is – kezdte az alapokat Temesvári Szabolcs, magyar Cup Tasters bajnok (2010), aki évekig otthon pörkölte a kávé, mígnem a hobbiéből szakma lett. Termékeiket a kerületben, egyebek mellett a Keletben is megkóstolhatjuk. – Minden egyes műveletet szoftver felügyel, így hét évre visszamenőleg az összes adag pörkölési receptje le van töltve,

vissza tudjuk keresni. A kávé pedig a világ legjobb termelőitől szerezzük be az importőrökön keresztül, ami azt jelenti, hogy nem a tucat alapanyagokat keressük, hanem az igazán minőségeket. Ez lehet, hogy egy kolumbiai kistermelőtől jön, de előfordul, hogy a független importőr Etiópiában egy olyan szövetkezettől vásárol, ahol vagy ötszázan adják le a termést. Előfordul, hogy három hónap alatt ér hozzánk a kávé – tette hozzá.

PÖRKÖLÉS ÉS KÓSTOLÁS

S hogy mitől lesz minőségi egy kávé? Például attól, hogy kicsi a terméshozama, mint például a Gesha fajtának, amely a Casino Moccánál is kapható volt. – Nem összekeverendő a japán

SOKUNK GYERMEKKORÁNAK MEGHATÁROZÓ ÉLMÉNYE VOLT A KÖZÉRTBEN, A KASSZÁK MÖGÖTT DARÁLT FRISS KÁVÉ ILLATA, A FELNŐTTEKNEK PEDIG MAGA VOLT AZ ÍZÉLMÉNY, HISZEN TEMESVÁRI SZABOLCS, A CASINO MOCCA EGYIK ALAPÍTÓJA ÉS ÜGYVEZETŐJE SZERINT AZ EGY MINŐSÉGBB KÁVÉ VOLT. VELE BESZÉLGETTÜNK A KÁVÉFOGYASZTÁS KULTÚRÁJÁRÓL.

társalkodónóval – mosolygott Szabolcs. – Ez az arabica fajtán belüli alfaj neve, eredetileg Etiópiából származik, de ma már Kolumbiában termesztik, és egészen különleges íze van.

Mint megtudtuk, nagyon fontos a kávé pörkölés utáni, napi szintű visszakóstolása is, hiszen például, ha esős az idő, akkor már megváltozik a karaktere. Az üzemből egyébként úgy kezdődik a nap, hogy durva szemű kávé filteren keresztül lefőznek, és ezt isszák. Nem, nem eszpresszót, hiszen a profik jellemzően nem a széles körben elterjedt presszókávé, kapucsínót vagy tejeskávé fogyasztják. A nap folyamán pedig beindul az alapanyag-fókuszú kóstolás, vagyis a hibakeresés a csészében az előző napi pörkölés után.

ELLENSÉG AZ OXIGÉN

– Annak érdekében, hogy minden kifogástalan legyen, rendelésre pörkölünk, három munkanapon belül. Az igazán ideális kóstolás egy hét után lenne, hiszen a pörköléskor beindult kémiai folyamatok továbbdolgoznak, és ekkorra lesz letisztult, a legjobb ízű a kávé. Nem véletlenül találunk a szemes kávék csomagján egy szelepet, amely kiengedi a termelői szén-dioxidot, ugyanakkor az oxigént nem engedi be. A kávé legnagyobb ellensége ugyanis az oxigén, hiszen oxidálódik – tette hozzá a szakember, aki szerint egy héten belül el kell fogyaszt-

tani, később már elveszíti aromái jelentős részét. Mindig keressük a kisebb kiszerelésű csomagolásokat, és fontos, hogy a nemes kávé mindig hűvös helyen tároljuk.

A KOTYOGÓS TITKAI

Bár sokan már a legmodernebb gépekkel főzik otthon a kávé, Szabolcs szerint még mindig a legjobb a kotyogós, csak sokan nem ismerik a titkát, és elég rossz lett a „sajtója” is az utóbbi időben. De ha szakszerűen használjuk, a legjobb ízélményt garantálja. Ehhez fontos, hogy ne előre darált kávé vegyünk, hanem a lehetőleg frissen pörkölt kávé kézi darálóval őröljük meg, olyannal, amelyet még a nagyanyáink tekergettek.

A '80-as évek második felében elterjedt „propelleres” elektromos kávéfőző sem alkalmas ehhez.

A kotyogót eleve forró vízzel töltjük meg, és a kávé csak akkor tesszük bele, amikor már majdnem forr a víz – ehhez edényfogót vagy konyharuhát használunk, nehogy megégessük magunkat. Így ugyanis nem oldódik túl a kávé, az a jó, ha minél kevesebb ideje van a kotyogóban. A sima csapvizet felejtjük el, vagy speciális kancsóval szűrt vizet használunk, vagy magaslati forrásvizet (a mélyről jövőnek túl magas az oldott ásványianyag-tartalma). És az igazi élményhez természetesen tej nélkül fogyasszuk a kávékat!

LIÁROMI ZSUZSANNA

VELENCE hetvenhatedszer

A VILÁG LEGRÉGEGBBI FILMFESTIVÁLJA DACOL A KORONAVÍRUSSEL: A VELENCEI MOSTRA SZERVEZŐI MEGKOCKÁZTATTÁK, HOGY IDÉN IS A LIDÓN MUTATKOZHASSANAK BE A NEMZETKÖZI FILMTERMÉS KIEMELKEDŐ DARABJAI. MUNDRUCZÓ KORNÉL SZEMÉLYÉBEN MAGYAR RENDEZŐ IS PÁLYÁZIK EGY OROSZLÁNRA.

Elegáns vízitaxi érkeznek a sztárok – háttérként a Szent Márk tér szolgál –, suhognak a ruhaköltemények a vörös szőnyegen, jó profilok fordulnak a fotósok serege felé. Ha minden jól megy, e megszokott látvány az idei velencei filmfesztiválon is megadatik a közönségnek, még ha helyszínén, a történelmi várossal szemközt Lido-szigeten talán a szokásosnál kevesebben lesznek is. Ámbár az is előfordulhat, hogy éppenséggel mind összegyűlnek a mozirajongók – betartva a biztonsági előírásokat –, tekintve, hogy idén a filmfesztiválok többsége a koronavírus áldozata lett. A nagy európai szemlék közül a berlini még éppen lement februárban, az ápr-

Mundruczó Kornél

Foto: Erdély Máttyás/
Wikipedia

rilisra tervezett Karlovy Vary-i, illetve a májusra meghirdetett cannes-i azonban elmaradt. 2020 azzal vonul be a cannes-i krónikákba, hogy ez volt az az esztendő, amikor a Louis Lumière auditoriumot hajléktalanszállóvá alakították át a karantén idejére.

A LIDO ÖRÖK

A velencei szervezők abban bíztak, hogy az Olaszországot durván sújtó járvány lefut annyira, hogy szeptember 2–12. között a filmesek vehetik birtokukba a Lidót 1937 óta ékesítő Palazzo del Cinemat, vagyis meg lehet rendezni a 77. nemzetközi filmművészeti szemlét. Hivatalosan ugyanis „mostra”, azaz kiállítás, szemle a világ legrégebbi filmfesztiválja. Első alkalommal, 1932-ben alig volt több, mint egy vetítéssorozat kilenc ország filmjeiből a Lido legelegánsabb szállodája, a tengerparti Excelsior Palace hatalmas teraszán. Zsűriről még szó sem esett, de a közönség megszavazta, melyik volt a legszórakoztatóbb vagy a legeredetibb darab, ki volt a legjobb férfi, illetve női főszereplő.

A filmes mustrával eredetileg az 1893 óta kétfévente megtartott művészeti parádét, a velencei biennálét egészítették ki, ezért a következőre 1934-

csúcspont

ben került sor, utána vált évenkénti eseménnyé – legfeljebb a történelem okozott szüneteket. Eleinte, nem meglepő módon, Mussolini Kupával ismerték el a legjobb olasz, illetve külföldi filmet, a színészi alakításokért járó kupát pedig a fesztivál életre hívásában nagy szerepet játszó Giuseppe Volpi velencei üzletember-politikusról nevezték el. Utóbbit most is így hívják – noha névadója a fasiszta kormány tagja volt a '20-as években –, a legjobb filmnek járó fődíj azonban 1954 óta az Arany Oroszlán nevet viseli, a legkiválóbb rendező pedig ezüst verzióban viheti haza Velence címerállatát. (1970 óta életműdíjként is adnak Arany Oroszlánt, a magyar művészek közül eddig Jancsó Miklós kapta ezt meg 1990-ben.)

VIHARSZÜNETEK

A „Mostra” történetéhez hozzátartozik, hogy 1940-ben olasz–német filmfesztivál lett belőle, 1942-től pedig megszűnt. 1946 őszén aztán újból életre kelt, olyannyira, hogy 1947-ben extra helyszínt, a Dózse-palota udvara adott otthont a vetítéseknek. A következő két évtized sem volt mentes a viharoktól, de azok főleg művészeti viták, színészek közti rivalizálások miatt törtek ki. Az 1968-ban kirobbant, Olaszországban a '70-es éveken végighúzó társadalmi és politikai válság idején azonban Velence sem maradhatott a régi. 1969-től nem adtak ki díjakat, sőt, a terrorista merényletek legsúlyosabb éveiben nem is rendezték

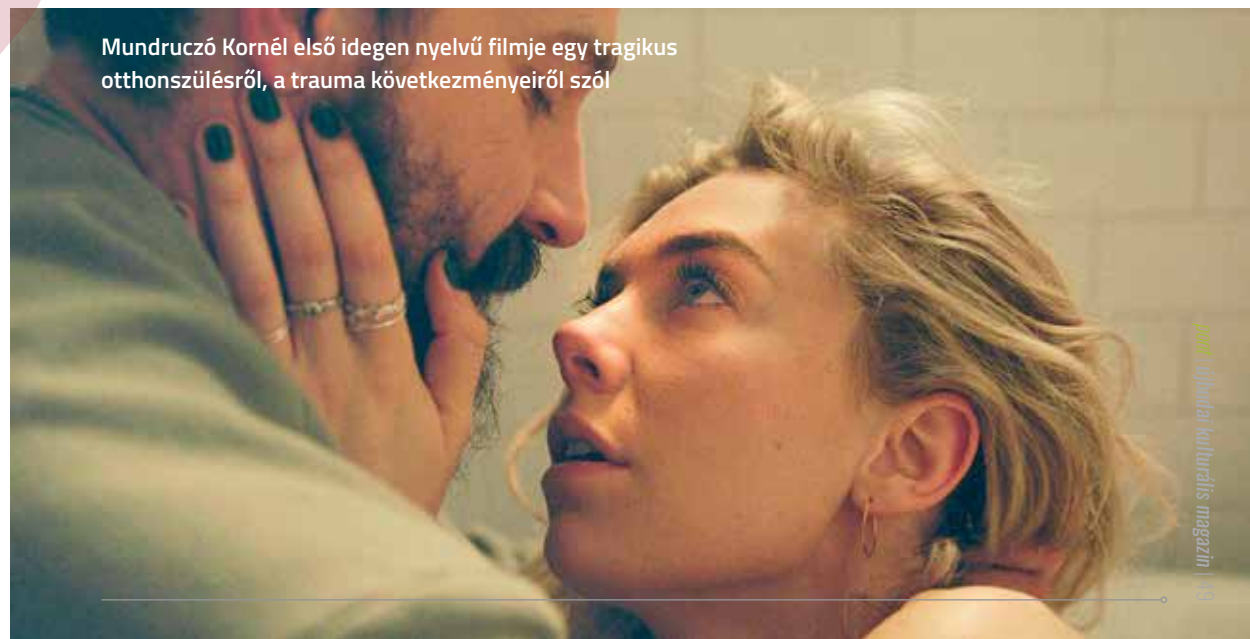
meg a fesztivált. Az Arany Oroszlán 1980-ban talált újra gazdára, azóta töretlen a nyertesek sorozata, egészen a 2019-ben győztes Jokerig.

MUNDRUCZÓ A VERSENYPROGRAMBAN

A 2010-es évtizedben a jelenlegi fesztiváligazgató politikája nyomán megváltozott a Mostra jellege. Alberto Barbera arra tett, hogy az őszi időpont miatt Velence már az Oscar-díj előszobájaként is felfogható, így számos olyan amerikai mozi világpremierjét sikerült odavinnie – a sztárokkal együtt –, amelyek aztán megkaptak egy vagy több szobrocskát Los Angelesben. Ezért is különösen érdekes, hogy miután 2018-ban Nemes Jeles László Napszálltája Velencében elnyerte a Kritikusok díját, idén ismét beválogatták egy magyar rendező alkotását a fő versenyprogramba. Mundruczó Kornél filmje, a Pieces of a Woman azonban nem véletlenül kerül angol címmel a Cate Blanchett színésznő vezette zsűri elé: kanadai–magyar filmként indul (a számos producer között csak egy magyar van), a stábból a forgatókönyvíró és a vágó magyar (Wéber Kata, Jancsó Dávid). Szereplői között olyan nagy nevek vannak, mint Shia LaBeouf vagy Vanessa Kirby, ami legalábbis nem hátrány, ha a nemzetközi porondról van szó.

ISZABÓ MÁRTA

Mundruczó Kornél első idegen nyelvű filmje egy tragikus otthonvisszatérésről, a trauma következményeiről szól

Csak azért is könyvhét

Az Ünnepi Könyvhét a kortárs magyar irodalom legnagyobb szabadtéri ünnepe, amelyet mindig júniusban rendeznek meg Budapesten, vidéken és a határon túl is. 1927-ben Supka Géza író, történész tett javaslatot egy évenkénti könyves eseményre, 1928-ban megszervezték az első, és azóta, egyetlen szomorú évet kivéve (1957), még sohasem maradt el. Több napon át tartó, könyvbemutatókkal, beszélgetésekkel, dedikálásokkal, zenés programokkal tarkított rendezvény-nyé nőtte ki magát.

MÁSKÉPP, MÁSKOR, UGYANOTT

Új időpontban, és a szokásoktól kicsit eltérő módon, ám a megszokott helyszínén várja a könyvhét idén is a kiadókat és az olvasókat. A koronavírus-járvány miatt el kellett ugyan halasztani, de sokak öröme megvan az új időpont: 2020. szeptember 17–20. A hagyományoknak megfelelően idén is a Vörösmarty tér adhat helyet a központi rendezvénynek, Karácsony Gergely főpolgármester is ott mondhatja el megnyitóbeszédét. A pavilonsor elhúzódik majd egészen a Vigadó térig, a járványveszély miatt a látogatók nem a megszokott elrendezésben találják meg a kiadók standjait: elhelyezésük szellősebb

IDÉN A JÁRVÁNY ÁLDOZATA LETT A BUDAPESTI NEMZETKÖZI KÖNYVFESZTIVÁL, ÉS HIÁBA VÁRTUK JÚNIUSBAN, A KÖNYVHÉT IS ELMARADT. ÁM ÚGY TÚNIK, ERRŐL LEGALÁBB NEM KELLT TELJESEN LEMONDANUNK: A 91. ÜNNEPI KÖNYVHÉTRE IDÉN SZEPTEMBER 17–20. KÖZÖTT KERÜLHET SOR.

lesz, ezzel is megkönnyítve az egészséges távolságtartást.

MINDEN KÉSZEN ÁLL

A Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Országos Egyesülete már augusztus 20-ára elkészült mindennel. A kiadók szűkített választékkal jelentkeznek, hiszen a járvány, a leállás miatt nem jelenik meg annyi cím, mint amennyit általában ez alkalomra időzítenek, a merítést viszont kibővítették a szervezők: a január óta megjelent magyar kortársak, illetve újonnan megjelenő régi könyvek is szerepelnek a kínálatban. Az idei könyvhétre egyébként többen jelentkeztek, mint bármikor: összesen 147 kiadó jelezte részvételi szándékát. Mindenki szeretne élni azzal a lehetőséggel, hogy az online kommunikáció után végre közvetlen kapcsolatba léphessen egymással író és közönsége.

SZÍNPADON AZ IRODALOM

Idén is állítanak színpadot a szervezők; mint máskor, most is írók, kiadók mutatkoznak be, illetve az irodalomhoz kapcsolódó témákat vitatnak meg a nagyjából harmincfős nézőtér előtt. Lesznek „dedikáló szigetek” is, ahol elég távol helyezkednek el egymástól az asztalok ahhoz, hogy a tömegeket vonzó alkotók is biztonságban írassák alá köteteiket a tisztes távolságot remélhetőleg szintén megtartó rajongóiknak.

Csendélet mértékkel

Horváth Dániel festőművész kiállítása

Kültéri megnyitó: 2020. augusztus 24., hétfő 18.00

A kiállítást a művész nyitja meg. Látogatható: 2020. szeptember 11-ig minden hétköznap 10-18 óráig.
Vigyázzunk egymásra és viseljünk szájmaszkot! A belépés díjtan!

Támogató: Újbuda Önkormányzata, Nemzeti Kulturális Alap

B32 GALÉRIA ÉS KULTÚRTÉR
1111 Budapest, Bartók Béla út 32.
Telefon: +36 1 787 00 39 • E-mail: b32@ujbuda.hu
b32.jegy.hu • www.b32kulturter.hu
www.facebook.com/B32kulturter

nka
Nemzeti Kulturális Alap

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ SZEPTEMBER 14., HÉTFŐ 12 ÓRA

A RENDEZVÉNY HELYSZÍNÉN IDÉN 500 FŐNÉL TÖBBEN NEM TARTÓZKODHATNAK, ezt sorszámmal fogjuk figyelemmel kísérni, illetve minden résztvevőt kérünk, hogy fokozott figyelmet fordítson a jelenleg érvényben lévő higiénés szabályokra.